TAPINAKÇILARIN HAZİNESİ - 3

Orkney

Prens Henry Sinclair

1345 yılında İskoçya'da, Baron William Sinclair'in henüz 16 yaşındaki Norveç asıllı karısı Isabella, Rosslyn Kalesi'nde bir erkek çocuk doğurdu.

William Sinclair, oğluna Henry adını koydu.

Bu Henry, İskoçya'nın bağımsızlığını elde etmesinde payı olan ve bu nedenle bir ulusal kahraman olarak da nitelenen ilk Henry Sinclair'in torunu oluyordu.

Bizim Henry Sinclair, daha 13 yaşında iken babası ölünce, Rosslyn baronu unvanını ediniverdi. Annesi de genç yaşta öldü. Yalnız kaldı. Kendi kendine yetişti. Soylu olmayanlarla da düşüp kalktığı için, hayli alçak gönüllü bir adam olup çıktı.

Herkesin nabzına göre şerbet vermekte pek becerikliydi. İnsanlarla kolay kaynaşır, hemen ahbap olurdu. Aristokratların yanında ağırbaşlı davranırdı ama köylü ya da balıkçı ile bir arada olunca, onların düzeyine inmekten çekinmezdi.

Gurur duyduğu, hep öğündüğü bir yanı vardı. "Katışıksız bir Sinclair" oluşu... Her nerede olursa olsun, fırsatını bulur bulmaz bunu belirtir, aile şeceresini ortaya serer, dinleyenler pek aldırış etmese bile sanki en önemli konu buymuş gibi anlatırdı.

İskoçya'nın kuzeyinde, birkaç adadan oluşan Orkney, henüz Norveç toprağıydı. Kullanım hakkı ailesi kanalıyla Isabella'ya verilmiş olduğu için, Henry âdeta bir mirasa daha kondu.

Ancak Norveç Kralı 6. Håkon bu bakımdan hiç de oralı görünmüyordu. Bir Norveçli prensesin oğlu oluşunu, Orkney'in kullanma hakkını elde etmesi için yetersiz buluyordu. Bir aile bağı daha kurulmalıydı ki buna razı olabilsin.

Acaba Norveç kralı, 17 yaşındaki bu yakışıklı delikanlıya göz mü dikmişti? Nitekim Henry, çevresinde neler olup bittiğini doğru dürüst anlayamadan, kendisini kralın kızı ile evlenivermiş buldu. Bundan sonra Håkon, onu Orkney prensi olarak tanıdı.

Henry'nin karısı birkaç ay sonra ölüverdi. Henry buna pek üzülmedi. Zaten bir oldubittiye gelmişti. Oysa önce flört etmek, aşkı tatmak, sonra sevdiği, beğendiği kızla evlenmek isterdi.

Nitekim öyle oldu. Ertesi yıl, bir ara İskoçya'nın kuzeyinde Caithness bölgesindeki Dirleton kalesine gitmesi gerekmişti. Kalenin sahibi James Halyburton'un kızı Janet ile tanışınca, aklı başından gitti.

İkide bir yine oraya gitmek için vesile uydurmaya girişti. Öyle ki artık ona kalede sürekli bir oda bile ayırdılar.

Janet de bu yakışıklıya gönlünü kaptırmıştı. Bir gün Henry'ye öyle bir şey söyledi ki o da epeydir cesaret edemediği bir işi yaptı. Babasına kızını çok beğendiğini, onay verirse evlenmek onunla istediğini bildirdi. James Halyburton ondan daha iyi damat mı bulacaktı? Hiç nazlanmadan razı oldu. Evlendiler. Rosslyn'e yerleştiler.

Mutlu bir evlilik yaşadılar. İlk çocukları Elizabeth, bir erken doğum (!) sonucu dünyaya geldi. Yıllar içinde Janet ona dördü erkek, sekizi kız olmak üzere on iki çocuk daha doğurdu. Bu, Sinclair ailesinde bir rekor oldu.

Henry daha yirmi yaşındayken, Kıbrıs kralının yakınmaları üzerine papanın onayı ile Mısır üzerine düzenlenmesine girişilen bir tür haçlı seferine katılmak üzere gönüllü oldu. Bundan ötürü, Robert Bruce öldüğünde İskoçya tahtına çıkmış olan 2. David, ona giderayak "şövalye" unvanını da verdi.

Bu seferin planları Venedik'te hazırlanacaktı. Henry hemen bir gemiye binerek Akdeniz'in yolunu tuttu. Aslında bu, hayli büyük bir riske atılmak sayılırdı. Nitekim babasının büyük babası William Sinclair de yıllarca önce deniz yoluyla Kudüs'e gitmek istemiş, Cebelitarık boğazını geçer geçmez Endülüslüler ile tutuştuğu savaşta yaşamını yitirmişti.

Henry şanslı çıktı. Venedik'e sağ salim vardı.

Orada, sonradan Venediklilerin amirali olacak ünlü denizci Carlo Zeno ve kardeşleriyle tanıştı. Hepsine çok kanı kaynadı, özellikle de kendisinden birkaç yaş büyük olan Nicolo'ya...

Bu Venedikliler ne kadar da fıkır fıkır, sanki kavga eder gibi bağıra bağıra konuşan ama sımsıcak ve cana yakın insanlardı! Havasından mı, suyundan mı? Yoksa çok şarap içtikleri için mi? Henry, *«Bizim oraların halkı da keşke böyle olsa!»* diye içini çekmekten kendini alamıyordu.

Tam dillerini de iyi kötü öğrenmeye başlamıştı ki Mısır'a gitme zamanı geldi. Oysa Henry seferi unutmuş gibiydi. Gitmek hiç içinden gelmiyordu ama burada bulunuşunun da bir nedeni vardı. Onlara geçici olarak veda etti.

Hazır oralara uzanmışken, bir de Kudüs'ü ziyaret etti.

Dönüş yolu üzerinde elbette yolunu uzatıp yine Venedik'e uğradı. Bir süre daha kaldı. Aile özlemi çekmekte olmasaydı, belki daha da kalırdı. Keşke onları da getirebilmiş olsaydı.

Ayrılık zamanı gelip çattığında, özellikle Nicolo Zeno ile aralarında pek duygusal bir veda faslı geçti. Bir daha birbirlerini görebilecekler miydi acaba?

Nicolo iyi kötü İngilizce biliyordu. Ayrılırken ona İngilizce «Good bye!» *(Allahaısmarladık)* dediğinde, Henry İtalyanca'da hemen hemen aynı anlama gelen «Arrivederci!» diyebilirdi ama «Vedali ancora.» *(Yine görüşelim.)* dedi.

Carlo Zeno, Cebelitarık'ı geçmeden önce başına tatsız bir iş gelmesin diye Henry'nin gemisine iki savaş kalyonunun eşlik etmesini sağladı. Venedikliler onu top atışlarıyla uğurladı.

Henry Sinclair'in bir haçlı seferine katılmış olmasına akıl sır ermez. Papa 5. Clement tüm İskoçları aforoz etmemiş miydi?... Birisi yanlış bir iş yapmış olsa gerek ama acaba hangisi?

Henry, İskoçya'ya dönerken artık hacıydı. Yoksa bu işe girişmesinin, üstelik Mısır'a kadar gidip dönmekle yetinmeyip, bir de Kudüs'e uğramasının bir başka nedeni mi vardı?

Kim bilir!...

* * *

İskoçya'da Henry'yi keyifsiz bir sürpriz bekliyordu.

Norveç kralı, kızının evlenir evlenmez ölüşünden ötürü genç damadını sorumlu tutmuştu; ölüm nedeni her ne olursa olsun... Bir kraldı kral olmasına ama aynı zamanda babaydı da... Üstelik asıl kökeni bakımından Norveç asıllı olan bu damat, daha yılı dolmadan hiç utanmaksızın bir İskoç kızıyla evlenmişti. İnsan önce bir sorar, danışır, izin ister, değil mi? Çok hırslanmıştı. Bu koşullarda Orkney'i ona bırakamazdı. Henry'nin yokluğundan yararlanarak, orasını bir başkasına vermişti.

Henry de işte buna çok kızdı. Nasıl olur?... Nasıl böyle bir şey yapabilir?... Orası annesinin hakkı sayılmaz mıydı?... Oysa onun ne tasarıları vardı Orkney ve daha da ötesi için...

Henry Sinclair prenslikten atılır atılmaz Orkney'de bitmez çözülmez bir anarşi baş göstermişti. Adaların halkı başkaldırmıştı. Yeni Orkney prensi de halkı sindirebilmek için hiçbir şey yapamıyordu. Her gün bir başka olay patlak veriyordu. Norveç kralı, çaresiz, prensi değiştirmek zorunda kaldı.

Bu da bir işe yaramadı. Olmuyordu.

Henry, doğuda iken görüp yaşadıklarından hayli ders almış, deneyim kazanmıştı. Bu fırsattan yararlanmasını bildi.

Norveç'e gitti. Birkaç ay gibi kısa bir süre için bile olsa damatlık ettiği eski kayınbabası ile görüştü. Ona Orkney'de önceki gibi düzeni geri getirebileceğini söyledi. Hatta işi daha da büyüterek, «Şayet ben Orkney prensi olursam, sana henüz kimin sahip olduğu bile belli olmayan birçok yer daha kazandırırım.» dedi.

Norveç kralı ilgilenmişti. «Örneğin neresini?» diye sordu.

«En basitinden Norveç'e çok daha yakın olmakla birlikte henüz hiç kimsenin olmayan, hiçbir yasanın işlemediği Shetland adalarını… Sonra da Frisland'ı, hatta belki daha da ötesini. Bana fırsat verirsen, tüm Kuzey Denizi'ni Norveç'in bir gölü haline dönüştürebilirim. Fakat bunun için bir şartım var.»

Håkon sinirlendi. «Kızımın ölümünden sen sorumlusun. Hem bana bunca acı çektirmiş olmanı unutup senin için bir şey yapmamı istiyorsun hem de şart ileri sürmeye kalkışıyorsun. Bu ne biçim iş?... Olmaz!» dedi.

Öyle dedi ama aslında Henry'nin sözleri ilgisini çekmişti. İleri süreceği şartı öğrenmek istediği de belliydi. Henry politik davranıp, o sormadan şartının ne olduğunu söylemedi.

Håkon bunalmış durumdaydı. Orkney ile başa çıkamıyordu. Nitekim sonunda dayanamayıp orada düzeni sağlayıp, sonra da dediği diğer işleri de yapması karşılığında ne istediğini sordu.

Henry kendisini geri çekti: «Hani şart olmaz diyordun?»

«Olmaz ama sen yine de söyle bakalım neymiş. Öğrenelim, sonra düşünelim.»

Henry, *«Demek ki şart olmaz değilmiş. Zaten biliyordum.»* diye düşündü. Biraz ağırdan alıp, önce Orkney'deki sorunlardan söz etti. Bunların çözümünü kendine yonttu. Sonra da Orkney prensi olunca, kendisine özerklik tanınmasını istedi.

Håkon ayağa fırladı. «Sen ne dediğinin farkında mısın?... Böyle bir şeyi hangi cüretle isteyebilirsin?» diye çıkıştı.

Henry sakindi. «Senin için ne fark eder?» dedi. «Orkney, Norveç toprağı görünüyor ama orada hiçbir şey yapamıyorsun. Başına dert oldu. Öte yandan, Hansa Birliği adlı örgüt doğuda ve güneyde canına okuyor; tüm ticaret kanallarını tıkadı. Onlarla anlaşma yolunu seçersen daha kötü olur; yakanı iyice kaptırır, bir daha hiç kurtaramazsın. Şayet politik bakımdan olduğu gibi ticarette de özgürlüğünü korumayı yeğlersen, batıya uzanmak zorundasın. Onun için de benim gibi birine ihtiyacın var; halkın sevdiği, saygı gösterdiği birine… Benden iyisini de bulamazsın. Denedin ve olmadığını gördün. Orkney'i bana vermen, çok iyi bir yatırım olacaktır. Aksi takdirde, pek yakın bir tarihte bir de Shetland adaları halkı başına dert açmaya başlar.»

Håkon, bir süre düşündü. Aslında Henry doğru söylüyordu. Prusyalıların önderliğinde kurulmuş o Hansa Birliği adlı örgüt, tüm Kuzey Avrupa ülkelerindeki ticareti denetimi altına almıştı. Direniş göstermeye kalkışanları hemen ortadan kaldırıveriyordu. Henüz Norveç'e bulaşmamışlardı ama yarın ne olacağı belli değildi. Giderek güçleniyorlardı. Kuzey Denizi'ne de yönelecek olurlarsa, Norveç'in direnebilmesi için çevredeki egemenliğini sağlam temeller üzerine oturtmuş olması gerekirdi.

Henry henüz çok gençti. Acaba ona güvenmek ne denli doğru olurdu? «Dediğini nasıl garanti edebilirsin?» diye sordu.

Oh!... İşte bu soru Henry'nin ilk raundu kazanmış olduğunu gösteriyordu. Şimdi onun yerinde başka biri olsa, Norveç kralına neler yapacağını, bunları nasıl yapacağını sayıp dökmeye girişir, bir alay palavrayla gözünü boyamaya kalkışırdı. Henry öyle bir şeyi onuruna sığdıramazdı. Kaldı ki Kral Håkon'u iyi tanıyordu. Önceleri biraz duygusal davranıp onu kırmıştı ama Henry kralın boş lâfa kanacak türden biri olmadığını biliyordu.

«Garanti edemem. Sadece elimden geleni yapacağıma söz verebilirim.» dedikten sonra şunu ekledi: «Doğudayken oradaki halkın bu gibi anlaşmaları söz ile yaptıklarını, sözü namus ile bir tuttuklarını gördüm. Benim sözüm de öyle. Bu bir politik ve ticari ortaklık önerisidir. Ne kazanırsak, yarı yarıya. Ortaklar birbirine güvenmeli. Güven olmazsa yürümez.»

«Çok iyi söyledin.» dedi Håkon, «Söz namustur. Bu Viking geleneğinde de öyledir. Bizim için de hep öyle olmuştur ve öyle kalacaktır. Ancak madem bu dediğin bir ticari ortaklıktır, sen de şunu iyi bilmelisin ki ticaretin bir riski vardır. Kazanabildiğin gibi kaybedebilirsin de. Ortaklar kazancı da kaybı da eşit olarak paylaşır. Oysa senin kaybedeceğin bir şey yok.»

«Sinclair onurum var.»

«O yetmez.»

«Peki, senin kaybedeceğin ne var ki?»

«Daha ne olsun?... Orkney.»

Aslında Norveç kralı Orkney'e hiçbir zaman doğru dürüst sahip olamamış, annesinden kalma hakkını da gasbetmişti ama Henry bunu bir kez daha gündeme getirmek istemedi. «Şimdi daha iyi anladım.» dedi. «Sen Orkney'e karşılık benden elle tutulur, gözle görülür bir şey istiyorsun. Ortak olacaksak, bu yatırıma benim de katılmam gerektiğini söylüyorsun.»

«Evet!»

«Bir başka deyişle, ancak Orkney'e tanıyacağın özerkliğin bedelini ödersem, ortaklık kurabileceğimizi söylüyorsun.»

«Öyle de diyebilirsin.»

İş, bambaşka bir mecraya girmişti. Konuya böyle bakılınca, ortaklık falan olamazdı. Kral Håkon'un ona önerdiğine, ancak alış veriş denebilirdi.

Henry «Şu halde ortaklığı unutsak daha iyi olacak.» dedi, «Ben Orkney'i istiyorum. Seni bu dertten kurtaracağım. Bunun için bir bedel de almayacağım. Annemin hakkını da unutacağım. Fakat madem o topraklar senin sayılır; sen de onun karşılığında ne istediğini söyle.»

Håkon aslında böyle bir öneride bulunmak istememişti ama iş işten geçmişti bir kere. Hiç düşünmeden Orkney'e kafadan bir fiyat biçiverdi. Henry nasıl olsa bunu ödeyemez, sonunda kendi dediğini gelirdi. Bu arada Henry'nin ikinci raundu da kazanmış olduğunun farkında değildi.

Henry şimdi ona çok istediğini söylese beriki onun ne kadar vermeyi düşündüğünü soracak, yine annesinin haklarından söz etmesi gerekecek, iş pazarlığa dökülecekti. Oysa Henry bedelin değil, başka şeylerin pazarlığını yeğlerdi. Hatta açık söylemek gerekirse, Henry'nin aklından geçirdiklerine göre Håkon az bile istemişti. Konuyu politikaya çekti. «Sen hiç Orkney'e gittin mi? Nasıl bir yer olduğunu biliyor musun?» diye sordu.

Kral Håkon, Orkney'in kendi toprağı olduğundan başka bir şey bilmiyordu. Onun indinde bunun önemi de yoktu. Ona göre önemli olan, Orkney'in İskoçya'ya bitişik konumda olmasıydı. Şu anda Norveç ile İskoçya arasında herhangi bir politik sorun yoktu. Fakat öyle bir durum doğarsa, Orkney stratejik bakımdan çok önem taşırdı. Bunu açıkça söylemekten kaçınmadı.

Henry ona hak verdi. «Evet öyledir. Hepimiz ileride böyle bir sorun ile karşılaşmamayı dileyelim.» dedi, «Şu konuşmamız, önceki görüşmelerimizi geçersiz kılıyor. Bu durumda ortaklık söz konusu değil. Anlaşılan alış veriş yapacağız. Öyle mi?»

Håkon, «Ortaklığı öneren sendin.» diye yanıtladı.

«Peki, önerimi geri alıyorum. Fakat önce şartları görüşelim. Uyuşursak, istediğin o parayı vermeyi düşünebilirim. Pazarlık etmeyeceğim. Yeter ki şartlarda uyuşalım.»

«Yine şart!... Söyle bakalım, neymiş.»

«Şayet Shetland adalarını alırsam, bu işe karışmayacaksın.»

Håkon buna dünden razıydı. *«Keşke alsa!»* diye düşündü. Bir başkasının elinde olmasından çok daha iyi olurdu. Fakat onu hazır yakalamışken, hemen kendi şartını ileri sürdü.

«Ben de senden şunu isterim. Norveçli balıkçıların oralarda avlanmasına engel olmayacaksın. Tüccarlarımızın da serbestçe dolaşmalarına izin vereceksin. Kabul mü?»

Henry «Deniz çok büyük.» dedi, «Herkese yeter. İsteyen de istediği yere gider. Ticaretini serbestçe yürütür. Şu koşulla ki yerel yasalara uyulsun ve hiç kimse başkalarının haklarına tecavüz etmesin.»

Anlaşmışlardı anlaşmasına ama Kral Håkon, Henry'nin bu kadar parayı ödeyebileceğine inanmıyordu. Bunu yüzüne karşı söylemekten kaçınmadı. Henry, «O halde gidip getiririm. Sen de mülkiyet devir belgelerini hazırlat.» diye karşılık verdi.

Håkon, Henry gidip döndüğünde parayı denkleştiremediğini söyleyeceğini, taksit yapmak isteyeceğini sanıyordu. Hayli kısa bir sürede dönüp, istediği parayı getirince donakaldı.

Bu kadar parayı böyle kısa süre içinde nasıl bulduğunu çok merak etmişti. Orkney'in artık Henry Sinclair'e ait olduğuna ilişkin belgeyi mühürlerken dayanamayıp sordu.

Henry «Orası seni ilgilendirmez.» demekle yetindi.

Håkon, bu işin arkasında mutlaka başka birinin olduğundan kuşkulanıyordu. *«Acaba İskoçya kralı mı? Ne de olsa Henry ile araları pek iyi... Belki ama zayıf bir olasılık. O buralarını almak ister ama bunun için eline cebine sokmaz. Hem almak isteyecek olsa, mülkiyetini niçin ona bıraksın?»* diye düşündü. *«Sakın bu işin içinde Tapınak Şövalyelerinin parmağı olmasın? Olur mu olur!... Yoksa bu para Tapınakçıların hazinesinden mi çıkarıldı? Hani hiç kimsenin ne olduğunu bilmediği hazineden?»*

Ancak bunu sadece düşündü; sormaya cesaret edemedi.

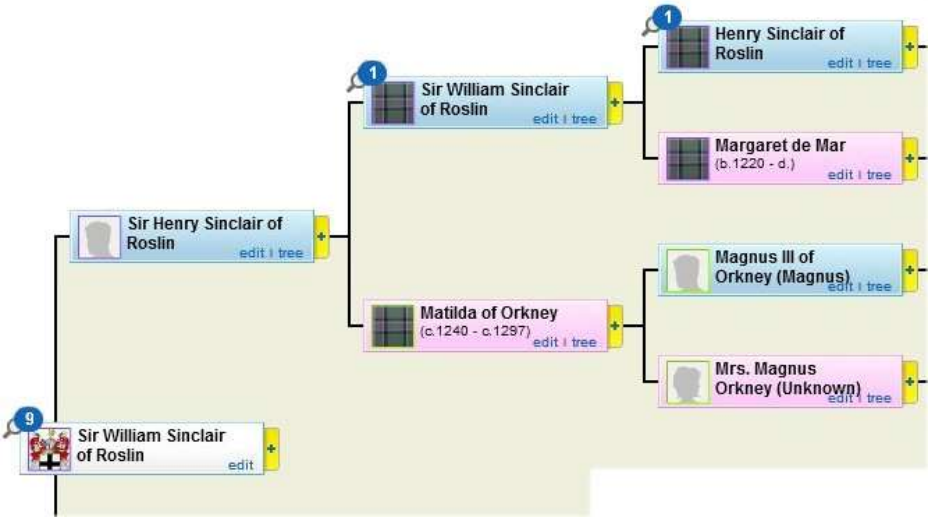
Devam etmeden önce biraz daha bilgi edinelim…

Her ülkede ünlü ve güçlü aileler vardır.

İskoçya'daki Sinclair ailesi de öyledir.

Bu ailede, özellikle "William" ve "Henry" adlarına pek sık rastlanır; ailenin erkeklerinin büyük çoğunluğunun adı ya William ya da Henry'dir. Üstelik aynı tarihlerde yaşamış birkaç Henry ile birkaç William bile vardır. Bu bir aile geleneği olsa gerektir; ataların adlarının sürekli olarak yaşatılması düşüncesi... Ancak böyle olunca, hangi Henry ya da hangi William'dan söz edildiğini anlamak zordur. Karışıklık olmaması için, açıklama verilmesi gerekir.

Sinclair ailesinin has İskoç olduğu söylenir.

Eğer bunu günümüzün bir deyişi olarak alırsak, doğrudur ama yedi yüzyıl öncesinde öyle demek yanlış olurdu.

Bu ailenin kökeni, Normandiya'nın ünlü **Saint-Clair** ailesine dayanır. Onun geçmişinde, Vikinglerin 9. yüzyılda Norveç'ten güneye göç etmiş olan bir kolu vardır.

İngiltere'nin tarihteki ünlü krallarından Normandiyalı Fatih William *(William the Conqueror)*, 1066'da Britanya'ya çıkarma yaparak İngiliz tahtını ele geçirirken, Saint-Clair ailesi onun en büyük destekçisi olmuştu.

Sonradan William Sinclair adını alan Guillaume de Saint-Clair, Saksonya asıllı Prenses Margaret'i, İskoçya Kralı 3. Malcolm ile evlendirmek üzere oraya götürmüştü. İşte ailenin İskoçya'ya ilk adımını atışı böyledir.

Kral Malcolm, bu hizmetinin karşılığında William Sinclar'e Edinburgh'un az güneyindeki **Rosslyn** bölgesini armağan etmişti.

William Sinclair, Rosslyn'de küçük bir kale yaptırmıştı. Sonra bu kale büyütülüp genişletildi; uzaktan bakıldığında bir şato görünümüne büründürüldü.

Acaba Kral Malcolm ona bu koskoca bölgeyi sırf böyle bir hizmetin karşılığı olmak üzere mi vermişti?

Kral, kendi ülkesinde her ne isterse yapar. Kimse karışamaz. Ancak, işin aslı biraz kurcalanırsa, William Sinclair'in verdiği hizmetin çok daha önemli bir kapsamı olduğu görülür.

O tarihte bunun sözünü eden olmadı. Zaten hiç değinmemek çok daha doğruydu. Bilinmesi gerekmezdi. William Sinclair, Prenses Margaret ile birlikte "Gerçek Haç"ı da getirmişti.

"Gerçek Haç" denilen nesne, Hz. İsa'nın Kudüs'te üzerine gerilmiş olduğu çarmıhtır. Hıristiyanlarca 30 yılı dolaylarında oluştuğu benimsenen bu olayın ertesinde işi sona eren çarmıh bir yana atılmış. Bu nesnenin çok daha sonra dünyanın en büyük dinlerinden birinin kutsal öğelerinden biri haline dönüşeceğini kim düşünebilirdi ki!

325 yılında İznik'te Hıristiyanlığın tarihteki "en önemli" konsül toplantısını yaptırıp, sonra da Roma İmparatorluğu'nun resmî dini haline getiren Constantinus'un *(Büyük Konstantin)* annesi Helena, kutsal toprakları ziyaret etmek amacıyla Kudüs'e gitmiş. Orada, bir rastlantı sonucu sözü edilen bu haçı bulmuş. Bu nesnenin Hz. İsa'nın üzerine gerildiği çarmıh olduğunu da kanıtlamış. Böylece Hıristiyanlar, üç yüz yıldan beri kayıp olan "Gerçek Haç"ın bulunduğuna inanmış.

Tüm kiliselerde ve Hıristiyan dini ile bağlantılı diğer hemen her yerde, Hz. İsa'yı bir çarmıh üzerine gerilmiş olarak gösteren resim, heykel ve rölyefler vardır. İşte bu nesnenin, o çarmıhın aslı olduğu kabul ediliyor. Öyle olunca, elbette bu Hıristiyanlar açısından üstün düzeyde bir değer taşır. Bu bir inanç konusudur; tartışılamaz.

Fakat iş o kadarla da kalmıyor.

Denilen o ki bu nesnenin birtakım olağanüstü marifetleri de varmış. Hz. İsa çarmıha gerildiğinde, çivilendiği yerlerden akan kanı çarmıha da bulaşmış. Böylece İsa'nın sağlığında yarattığı söylenen mucizelerin esasını oluşturan olan öğeler, -her neyse- bu haça da geçmiş. Bu haç birçok işe yarıyormuş; doktorların umut kestiği hastaları iyileştirivermek, ona sahip olan kişiye girişimlerinde üstün başarı kazandırmak gibi...

Buna inanan birçok insan, tarih boyunca bu nesneyi ele geçirmeye uğraşmış. Entrikalar çevrilmiş. Çatışmalar çıkmış. Geniş halk kitleleri, bu uğurda göz kırpmadan harcanmış.

Bu nesnenin Kudüs'te ilk bulunuşundan sonra ne olduğuna ilişkin birbiriyle çelişkili birçok spekülasyon var. Kimine göre Kudüs'te kalmış, kimine göre de önce İstanbul'a sonra de Orta Avupa'da bir yere kaçırılmış.

Nitekim bu nesneden kopma olduğu söylenen çürük tahta parçaları, Avrupa pazarlarında gizliden gizliye ve hayli yüksek fiyatlarla satılır olmuş.

Daha çocukluğunda koyu bir Hıristiyan olan hatta bir ara manastıra kapanmaya kalkışan Saksonyalı Prenses Margaret, bir rastlantı sonucu Macaristan'da bu nesneyi ele geçirmiş. Sonra Saksonyalılar İngiltere'yi istila ederken, o da babası ile birlikte gitmiş ve bu haçı da yanında götürmüş.

İskoçya Kralı 3. Malcolm, Prenses Margaret ile evlenince, karısının da rızasıyla bunu saklaması için William Sinclair'e emanet etmiş. Sinclair ailesi de onun Edinburgh'daki krallık sarayından başka bir yerde çok daha güvenli bir şekilde korunmasını sağlamış.

Fransa Kralı 4. Philippe, Tapınakçıların hazinesine konmak üzere girişimde bulunurken, parasal değerinden çok olağanüstü işler yapmaya yarayan birtakım başka nesneleri de ele geçirmeyi umuyormuş. Ancak Gerçek Haç hakkında anlatılanlara bakılırsa, bu nesnenin de Tapınakçıların hazinesi kapsamında olması akla yatkın düşmez. Bu bağlamda başka şeylerden de söz edilir.

Örneğin **Kutsal Çanak** yani Hz. İsa çarmıha gerildiğinde akan kanını toplamak için kullanılmış olduğu söylenen kap.

Örneğin **Kutsal Kefen** yani Hz. İsa çarmıhtan indirildiği zaman sarılıp sarmalanmış olduğu söylenen bir patiska.

Örneğin **Ahit Sandığı** yani Tanrı'nın Sina Dağı'nda Hz. Musa'ya verdiği on emrin üzerinde yazılı olduğu iki iri tableti oradan oraya taşımak için kullanılmış olan süslü sandık.

Bir de **Yedi Kollu Altın Şamdan** yani İsrailllilerin göçebelik döneminde bir tapınak niteliğiyle kullandıkları çadırda, sonra da Kudüs'te Süleyman Tapınağı'nın kutsal bölmesinde kullanılmış olduğu ve çok parlak bir ışık verdiği anlatılan iri şamdan.

* * *

Tapınakçıların Fransa'nın La Rochelle limanından okyanusa açılan gemilerinden bazıları, İngiltere ile İrlanda arasından geçip, İskoçya'nın batısındaki koylardan birine demir atmıştı. İskoçya Kralı Robert Bruce, Tapınakçıları çok iyi karşılamış, onlara Glasgow yakınlarında yer göstermişti.

İngiltere Kralı 2. Edward, 1314 yılının baharında tüm askeri gücünü toplayıp, İskoçya'ya saldırmıştı. İngilizler ile İskoçların Edinburgh yakınında, **Bannocburn** adlı yerde tutuştuğu meydan savaşında, İngilizlerin güçlü ordusu karşısında önceleri direniş gösteren ama sonra dayanamayan İskoçlar, neredeyse teslim bayrağını açmak üzereydi.

İşte o sırada inanılmaz bir şey oldu.

Nereden çıktığı belirsiz dört yüz kadar Tapınak Şövalyesi, bir anda İngilizlerin üzerine yüklenip, paniğe uğratarak dağıttı. Böylece İskoçlar, İngiliz ordusunu geri püskürttü.

İskoçya'da dört yüz Tapınak Şövalyesi birden ne arıyordu? Oradaki sayıları kesinlikle o kadar çok olamazdı.

Olan şu: O tarihteki Rosslyn Baronu Willam Sinclair, İskoç askerlerinden bir bölümünü tıpkı birer Tapınak Şövalyesi gibi giydirip kuşandırmış, canhıraş bir şekilde bağırarak İngilizlerin üzerine doğru at sürmelerini sağlamıştı. Tapınak Şövalyeleri ile başa çıkmanın olanaksızlığına inanmış İngiliz askerleri, korkup çil yavrusu gibi dağılmıştı.

Böylece Sinclair ailesinin İskoçya'daki nüfuzu bir kat daha artmıştı. Bundan böyle doğrudan ülke yönetiminde hatırı sayılır bir yer tutar olmuşlardı. Bu bozgunu sağlayan ve Kral Robert Bruce ile pek yakın dost olan William Sinclair'in oğlu Henry Sinclair, 1320 yılında İskoçya'nın bağımsız bir ülke oluşunu perçinleyen anlaşmayı imzalayanlar arasında yer almıştı.

* * *

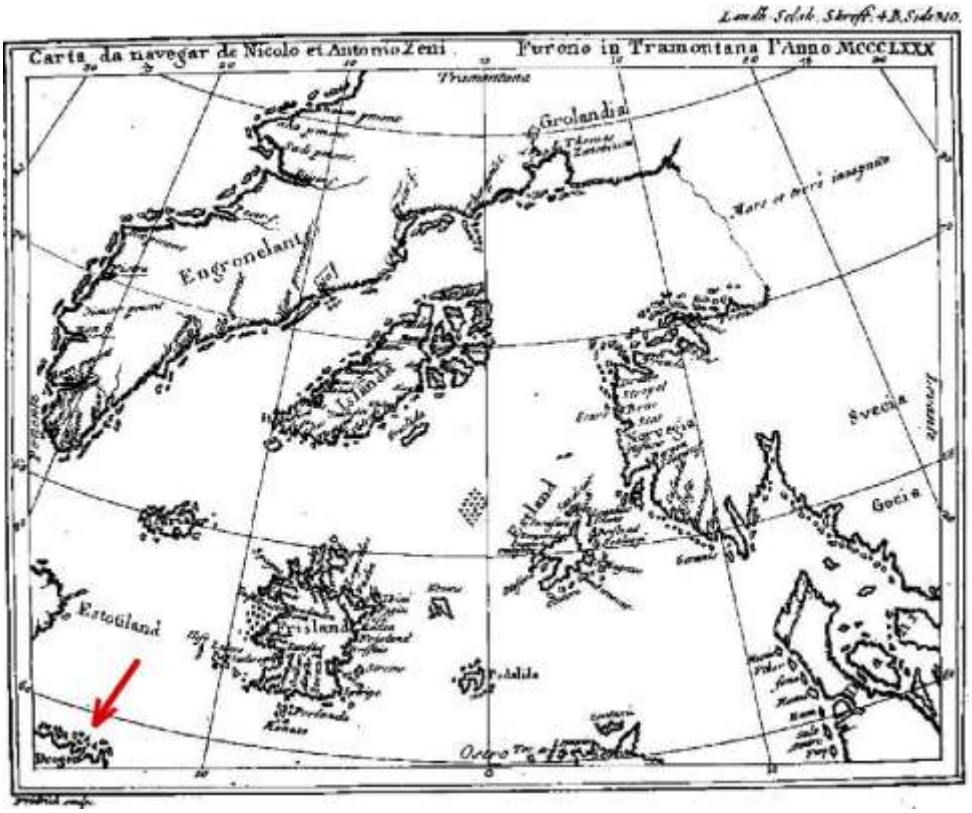
Tapınakçıların hazinesiyle ancak dolaylı bir bağlantısı olan ama pek önemli bir öyküler dizisi daha var. Bu da İtalya'nın pek ünlü ailelerinden biri olan Zeno ailesine değinmeyi gerektirir.

Kesin bir tarih verilememekle birlikte, yakın geçmişte elde edilmiş olan verilere bakılınca anlaşılan o ki Venedikli denizci Kaptan **Nicolo Zeno**, 1390 yılı öncesinde Atlas Okyanusu'nun kuzeyinden dolaşarak Amerika kıtasına kadar gitmiş.

Amerika'nın ille de Kristof Kolomb tarafından keşfedilmiş olduğu üzerinde diretildiği için, ondan en az yüz yıl önceki bu keşfin uydurmaca olduğu ileri sürülmektedir. Ancak ortaya öyle kanıtlar konmuştur ki bilim adamları, böyle bir olayın gerçek olup olamayacağını hâlâ tartışıyor.

Kaptan Nicolo Zeno, gezip gördüğü yerlerin bir haritasını çıkarmış. Bir bakıma Pîri Reis'in haritasını andırıyor ama Atlas Okyanusu'nun güneyini değil, kuzeyini gösteriyor. Üstelik Pîri Reis'in haritasından 150 yıl kadar önceki bir tarihi taşıyor.

Nicolo Zeno, bu haritaya özellikle İzlanda, "Engronelanda" adını verdiği Grönland ve o tarihlerde var olan fakat sonradan bir tektonik olay nedeniyle suyun altına göçen Frisland'ı işlemiş. Doğuda İskoçya, batıda ise iki uç nokta görünüyor. Bunlardan kuzeydekine "Estotilanda" demiş; Kanada'nın Newfoundland adlı eyaleti oluyor. Güneydekini ise "Drageo" diye adlandırmış. (Kırmızı ok işaretli)

Her ne kadar haritasında dünyanın yuvarlak olduğu açıkça gösterilmişse de Nicolo Zeno, bu yolculuğuna bunu kanıtlamak ya da okyanusun ötesinde kara olup olmadığını araştırmak için çıkmamış. Sırf ticaret amacıyla Büyük Britanya'nın batısından kuzeye doğru giderken, İzlanda'yı geçip Grönland'a uzanmış.

Nicolo Zeno, Grönland'a ulaşıp biraz dolaştıktan sonra geri dönerken okyanusta fırtınaya yakalanmış. Batıya sürüklenmiş; ta bugünkü Kanada kıyılarına kadar. Gemisi fırtınada kayalara bindirip parçalanmış. "Drageo" dediği yere çıkmış.

Orada uzun süre kalmış; kimilerine göre iki yıl, kimilerine göre çok daha fazla. Gemisinin arta kalan parçalarını toplayıp bir tekne oluşturmuş. Atlas Okyanusu'nun kuzeyinden dolaşarak geri dönerken de geçtiği yerlerin haritasını çıkarmış.

Bu kez, İskoçya'nın kuzeybatısındaki Fareo adalarında karaya oturmuş. Onu Orkney Prensi Henry Sinclair kurtarmış.

Nicolo Zeno'nun haritası, ailesi tarafından yıllarca bir "sır" olarak saklanmış. 1558 yılında ortaya çıkarılabilmiş. Daha önce Atlas Okyanusu'nun ne kuzeyinde ne batısında kara parçaları bulunduğuna kimse inanırdı. Bundan söz etmek bile dine aykırı sayılır, o kişinin engizisyonun pençesine düşmesine neden olurdu. 15. yüzyıl sonlarında bile okyanusun batısına doğru yola çıkışı hayli tepki görmesine karşın Kristof Kolomb, Amerika kıtasının kâşifi sayıldı.

1919 yılında, Kanada'da Nova Scotia eyaletinin Louisbourg limanında, denizin dibine gömülmüş bir eski gemi topu bulundu. Yüzyıllar öncesinden kalma bu top, Venedik Deniz Müzesi'nde yer alanlardan bazılarının tıpkısıydı. Aşağıdaki resim, bu topun denizden çıkarılışı sırasında çekilmiş.

Bu tip topu, Venediklilerin ünlü amirali Carlo Zeno yani Nicolo Zeno'nun ağabeyi yaptırmıştı. Venedikliler, böyle topları 1390 yılına kadar imal etmiş, sonra teknolojinin gelişimiyle bundan cayıp, tip değiştirmişlerdi.

Nicolo Zeno, Kristof Kolomb'dan önce Amerika kıtasına kadar gidebilen tek kişi değildi. Başkaları da olmuştu. Nitekim Henry Sinclair, Nicolo Zeno'nun başından geçenleri öğrendikten sonra oralara karşı özel bir ilgi duymuş, mutlaka gidip görmek hatta orada koloniler kurmak istemişti. Bunu ise ancak 1398 yılında Nicolo Zeno'nun küçük kardeşi Antonio Zeno'nun yardımıyla gerçekleştirebilmişti.

Kimileri Henry Sinclair'in o tarihte Amerika'ya gidebilmiş olduğunu da kabullenmeye bir türlü yanaşmıyor.

Ancak bir yandan Amerika Birleşik Devletleri'nin Rhode Island eyaletinde Newport adlı kasabada bulunan ve 14. yüzyıl Avrupa yapı tarzı ile inşa edilmiş olduğu belli bir kule kalıntısı, diğer yandan da Massachusetts eyaletindeki Boston kentinin kuzeyindeki bir tepede kayalar üzerine kakma suretiyle işlenmiş olup, **"Westford Knight"** adıyla anılan ve gene 15. yüzyıldan önceki bir tarihte yapılmış olduğu bilimsel olarak ortaya konan bir Ortaçağ şövalyesi resmi, tüm bunların belirgin kanıtları olarak gözler önünde duruyor.

Bir de Kanada'nın Nova Scotia eyaletindeki Halifax adlı kentin yakınlarında, İskoç ya da Norveç tarzıyla gene 14. yüzyıl sonlarında inşa edilmiş olduğu anlaşılmış bir kale kalıntısı var.

Henry Sinclair'in 1398 yılında Kanada'ya kadar giderek sonradan Nova Scotia *(Yeni İskoçya)* adı verilmiş olan bölgede koloniler kurmuş olduğunu ileri sürenler, özellikle bu kaleyi mutlaka onun yaptırmış olduğu ileri sürüyor. Bunun kesin kanıtı yok ama aksini kanıtlayabilen de yok.

Dolayısıyla insanın bu anlatılanlara inanası, resmî tarihin ise yanılgılı olduğunu düşünmesi kaçınılmaz oluyor.

Henry Sinclair sahiden de okyanusun ötesine kadar gitmişse, bu yolculuğun gerekçesi Tapınakçıların hazinesiyle de bağlantılı olabilir mi?

İşte bunu düşünmeye değer.

Nicolo ile Buluşma

Kitabın bu bölümüne başlamadan önce; okumamışsanız, şu ek "**bilgi**" bölümünü okumanız önerilir: **Devam etmeden önce biraz daha bilgi edinelim...**

Henry Sinclair, Orkney'e sahip olduktan sonra kendi adına para bastırdı çünkü bu egemenliğinin kanıtı sayılırdı.

Orkney'in kuzeyinde, Kirkwall adlı yerde bir şato yaptırdı. Bitişiğine bir de kule diktirdi. Oradan çıplak gözle bakıldığında, hem Shetland Adaları hem İskoçya'nın kuzeyindeki Caithness adlı bölge iyi kötü görebiliyordu.

Shetland'ı egemenliği altına alabilmek için âdeta gecesini gündüzüne kattı. Bu işi savaş tehdidiyle ya da gözdağı vererek değil barış yoluyla, iyilikle halledebilmek için yıllarca uğraşıp durdu. Olmuyordu. Egemenliğini savaşarak değil iyilikle, gönül rızasıyla kabul ettirebilmesi için bile çok güçlü bir donanmanın desteğine gereksinmesi vardı.

İşte tam o sıralarda gerek ona bu olanağı sağlayacak gerekse bundan sonraki yaşamını baştan sonra değiştirecek bir şey oldu.

Bir sonbahar günü, Fareo adalarında bir geminin karaya oturmuş olduğu, gemidekilerin zor durumda kaldığı haberi geldi.

Henry bunu pek umursamadı. «Halk kazazedeleri kurtarır.» dedi. Ancak hiç de öyle iyi bir niyetleri olmayıp, aksine gemiye saldırmak eğilimini gösterdiklerini, hava çok sert olduğu için bir türlü sokulamadıklarını, gemiyi sarmış ve çevresinde dolanarak fırsat kolladıklarını öğrenince, çok sinirlendi.

Böyle bir şey her zaman her denizcinin başına gelebilirdi. Kurtarmaya çalışmak, insanlık göreviydi. Saldırmaya kalkışmak ne demek oluyordu?

Hemen gemisinin hazırlanmasını istedi.

Kaptan bu havada çıkmanın hiç de akıllıca olmayacağını söylediyse de aldırmadı. Zor da olsa ertesi gün geminin karaya oturmuş olduğu yere ulaştılar.

Dendiği gibi, yerel balıkçılar gemiyi çevirmişti. Bayraklı bir teknenin yaklaştığını görünce bağrışa çağrışa kaçtılar.

Henry şimdilik onlarla uğraşmak istemedi. Sırası değildi. Zaten henüz burada sözü geçmezdi. Önce kazazedelere yardım edilmeli, sonra da varsa geminin yükü kurtarılmalıydı.

Bu gemi, Henry'nin anımsayabildiği kadarıyla Akdeniz'de rastlanan tekneleri andırıyordu ama garip bir görünümü vardı. Gövdesi, direkleri, parçalanmış yelkeni, her şeyi farklı gibiydi.

Bu sularda böylesi bulunmazdı. Acaba nereliydiler?

Kazazedelere bayrak salladılar. Gemideki birkaç kişi de kollarını çaprazlama sallayarak karşılık verdi.

Dalgalar yüksekti. Rüzgâr da onları kayalara doğru itiyordu. Gemiyi bordalamaya girişirlerse kendilerinin de olmadık bir kazaya uğraması işten bile değildi. Kıyıdan uzak durmalıydılar. Demir de tutmadığı için kaptan sürekli manevra yaptırıyordu.

Filikaları indirdiler. Henry de birine binerek gemiye gitmek istedi. Kaptan «Buna hiç gerek yok efendim. Adamlarımız nasıl olsa hepsini toplayıp getirir.» diyerek, onu engelledi.

Filikaların bile gemiye yanaşabilmesi zor oldu. Gemiden halat atılıp çekilmesi gerekti.

20 denizci vardı. Hepsini filikalara doldurup, orada hiç oyalanmadan getirdiler.

Henry kazazedelerin nereden geldiğini öğrenmeyi sonraya bırakacaktı ama kurtarıcılarına teşekkür sözcükleri etmeye çalışırlarken, İtalyan olduklarını çıkardı. Baksana, hepsi sevinçle «Grazie.» deyip duruyordu.

Son filika ile gelenlerden, bordaya uzatılmış ip merdivene tırmanıp küpeşteye çıkan ilk denizcinin yüzünü görünce, yüreği ağzına gelmiş gibi oldu.

Bir an durdu. Emin olmaya çalışarak yüzüne dikkatle baktı.

Sonra, «Sen!... Sen!» diye bağırarak âdeta üzerine atladı. «Sen osun!... Evet sensin!... Nicolo!»

Nicolo, epeydir orada dalgalar arasında sıkışıp kalmış, sanki yetmezmiş gibi bir de saldırı girişimine uğramış olmalarından ötürü allak bullaktı. Gerçi başından çok daha dehşetli olaylar geçmiş, kaç kez ölümden dönmüştü ama tam kurtulmak üzere iken böyle bir durumla karşı karşıya gelmesi onu pek sarsmıştı. Ne olduğunu anlayabilecek halde değildi. Tanımadığı biri boynuna sarılmış, «Nicolo!» diye bağırıp duruyordu. Sarılmasını geçtik; adını nereden biliyordu?

Biraz geri çekilerek, dikkatle bu adamın yüzüne baktı. Bir yerden gözü ısırıyor gibiydi ama çıkaramamıştı.

Henry, onun kendisini tanıyamamış olduğunu anladı. Çok zaman geçmişti. En azından otuz yıl. Dile kolay.

«Nicolo, benim. Henry Sinclair.» diye bağırdı. Üstelik bu kez kendi dilinde "benim" değil de, İtalyanca "sono" dedi.

Nicolo işte o zaman birden tanıyıverdi. Bu kez o «Ziçni!» diye bağırarak Henry'nin boynuna sarıldı.

Neden öyle dediğini bir tek Henry anlayabilirdi. Venedik'te iken, Nicolo onun adını bir türlü söyleyememiş, dili dönmemişti. Birkaç denemeden sonra kızıp, "Sinclair" demeye uğraşmaktan caymış, kendince ona "Ziçni" *(Zichmni)* diye bir ad takmıştı.

İkisi de hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Onları izleyenlerin şaşkın bakışları altında, bu duygu dolu sahneyi birkaç kez daha sarmaş dolaş olarak tekrarladılar.

Henry birdenbire kendine geldi. Nicolo ile rastlaşınca diğer kazazedeleri unutmuştu.

Hepsi sırılsıklamdı. Tir tir titremelerine bakılırsa, çok üşümüşlerdi. Hem belki de günlerden beri aç ve susuzdular.

Henry hemen buyruklar yağdırdı. «Bu adamlara giymeleri için kuru bir şeyler bulun. Su ve yiyecek verin.» diye...

Nicolo'ya eskiden kalma ve anımsayabildiği kadarıyla kırık dökük İtalyanca ama daha çok el kol hareketleriyle, gemiden kurtarılmasını istediği bir şey olup olmadığını sormaya çalıştı.

Nicolo da ona yarım yamalak İngilizce ama asıl eliyle, «Boş ver. Olduğu gibi kalsın.» demek istediğini anlattı.

Henry kaptana seslendi: «Haydi, toparlanın. Dönüyoruz.»

Nicolo ve tayfası, üstlerine bulunabildiği kadarıyla kuru bir şeyler geçirirken, Henry'nin gözü o ana kadar fark etmediği bir ayrıntıya takıldı. Hepsinin üstü başı perişan, yırtık pırtık, üstelik ayakları da çıplaktı. *«Bir açıklaması vardır.»* diye düşündü.

Kazazedeler öylesine bitkindi ki açlıklarını giderir gidermez hepsi de bir yana yıkılıp uyuyakaldı. Orkney'e varıncaya kadar hiçbiri gözünü açmadı.

* * *

Ertesi gün Henry'nin şatosunda baş başa kaldıklarında, ilk soruyu Nicolo sordu: «Burası neresi?»

Henry safça «Benim şatom.» demez mi!

Nicolo, «Yok, yanlış anladın ya da ben anlatamadım. Onu sormuyorum. Coğrafya bakımından neredeyiz?» diye düzeltti.

Henry çok deneyimli bir denizcinin böyle bir şey sormasını hayretle karşıladıysa da *«Belki kazaya uğrayınca pek şaşırdı.»* diye düşünerek üzerinde durmadı. Orkney'i tarif etti.

Nicolo «Ben de öyle düşünmüştüm. Tahmin edebiliyordum ama bir de senden duyarak emin olmak istedim.» dedi. Sonra da «Peki, şimdi hangi yıldayız?» diye sordu.

Henry buna da şaşırdı. «Bilmiyor musun? 1390.»

«Eh, demek ki on yıldan çok kalmışız.»

Henry anlayamamıştı. «On yıl mı dedin?... Onca zaman hep denizde miydiniz?»

«Yok, hep değil... Ben Venedik'ten çıkışımızdan bu yana geçmiş olan toplam süre demek istedim.»

«Hepsini bana en başından anlatmalısın. Sana yılları bile unutturacak neler oldu kim bilir?»

«Çok şey... Hani "Ne sen sor ne ben söyleyeyim." derler ya! İşte tam onun gibi.»

«Bak şimdi daha da merak ettim. Anlatacaksın, değil mi?»

«Anlatırım elbette ama önce bana biraz daha su ver.»

«Şarap istemez misin? Çok iyi şarabımız var.»

«Hayır. Çok zamandan beri şarap içmiyoruz. Eskiden onsuz edemezdim ama alıştım. İnsan olmayanla yaşamayı öğreniyor.»

«Anlaşılan ben de senden çok şey öğreneceğim.»

Nicolo suyunu içerken, «Sanırım.» dedi, «Şarap içmemeye alıştık ama susuzluk çekilir gibi değil. Bizi kurtardığında artık içecek suyumuz da kalmamıştı. Sen olmasaydın, ya susuzluktan ölecek ya da o saldırganlara teslim olacaktık.»

«Gemide bir şey var mıydı ki?»

«Hayır ama onlar ne bilsin?... Hiçbir şey bulamayınca da bizi öldürürlerdi herhalde.»

«Bunu da nereden çıkardın? Öyle şey yapmazlardı.»

«Korsanlığın kuralıdır. Ya malını ya canını.»

Henry gülerek «Size saldırmaya çalıştıkları doğru ama öyle bir niyetleri olduğunu sanmam.» dedi, «O dediğin Akdeniz'de geçerli olabilir. Buralardakiler bilmez. Zaten onlar korsan değil, çapulcuydu. Görmedin mi, biz gelir gelmez nasıl savuştular.»

Nicolo «Olsun!» dedi, «Biz sana hayatımızı borçluyuz.»

«Borcunuz falan yok.» diye itiraz etti Henry, «Bunu bir daha söyleme. Kurtuldunuz ya, önemli olan budur ve yeter.»

«Kabul etsen de etmesen de borçluyuz ve ben borcumuzu sana hemen şimdi ödemek istiyorum.»

Henry bir yandan nasıl ödemeye kalkışacağını merak edip, diğer yandan kendisinin de nasıl itiraz edeceğini düşünürken, Nicolo koynundan yelken bezinden bozarak yapılma çanta gibi bir şey çıkardı. «Al... Bu senindir. Zaten benden çok senin işine yarar. Güle güle kullan.»

«Nedir bu?»

«Açınca göreceksin.»

Henry çantamsı nesneyi açtı. İçinden sudan etkilenmemesi için özel olarak reçine gibi bir madde emdirilmiş bohçalar çıktı. Bir şey soracakmış gibi Nicolo'ya baktı. Nicolo başıyla devam etmesini işaret etti.

Reçineli bohçaların içinde harita parçaları vardı.

Henry haritalara baktı, baktı... Birazını anlar gibi oldu ama çoğunu çıkaramadı. «Bunlar nereyi gösteriyor?» diye sordu.

Nicolo, «Aslında hepsini bir araya getirmek, birleştirip yeni baştan düzenlemek gerekir.» diyerek, harita parçalarını masanın üzerine yan yana dizdi. Bazılarını da üst üste bindirdi.

«Bak şimdi, burası Frizlanda... Şurası da İzlanda. Şu ötekine ben "Engronelanda" diyorum. Şu köşesi görünene "Estotilanda" adını koydum. Şu uç nokta ise "Drageo".

Henry, Nicolo'nun anlattıklarını kavrayamamıştı. «Dur bir dakika.» dedi. «Şimdi sen İzlanda'nın ötesinde bir başka kara parçası daha olduğunu mu söylüyorsun?»

Nicolo, «Sadece tek bir tane olsa!» diye yanıt verdi.

«Olmaz. Olamaz.»

«Daha önce ben de öyle diyordum ama oluyor işte... Var! Bazılarının haritası da gözünün önünde duruyor.»

«Peki, Norveç nerede?»

«Şu haritanın bu yanında olsa gerek.» Engronelanda dediği yerin bulunduğu haritanın doğusunu gösteriyordu. «Fakat biz o yana yani doğuya hiç gitmedik. Onun için burada yok.»

Henry, haritalarda kendi bildiği bir yeri belirlerse ötekileri çok daha iyi kavrayacağını düşündü. Nicolo'nun kendi diline daha uygun düştüğü için "Frizlanda" dediği Frisland'ı gösteren parçanın doğu yanındaki uç noktayı işaret etti. «Burası İskoçya olmalı, öyle değil mi?»

«Evet, en kuzeyinin batı kıyısı.»

«Yani Caithness'in batısı.»

«Cet ne?»

«Boş ver. Bu bizim İskoçya'nın en kuzeyine verdiğimiz ad. "En tepedeki eyalet" gibi bir anlama gelir.»

Nicolo kendine çok garip gelen, söylenmesi de zor olan yer adını söylemeye çalıştı. Beceremedi. «Beğenmedim. Böyle garip ve zor adları nereden bulursunuz, bilmem.»

«Dilimizin gereği. Şimdi yine ötekine bakalım. Şu kuzeyi gösterene... Orada benim aklımın almadığı bir şey var. Senin Engronelanda dediğin bu yer, epey büyük bir kıtaya benziyor. Bir bakıma da Norveç'in devamı mı oluyor?»

«Bilemem. Olabilir. Dedim ya, ben o yana hiç gitmedim. Fakat her şeyin olabileceğine inandım.»

«Sana bir Norveç haritası bulurum. Gözden geçirince belki düzeltme yapmak gereğini duyarsın.»

Nicolo biraz alınmış gibiydi. «Anlaşılan sen şimdi benim bu haritalarda gösterdiklerime inanmadın.» dedi.

«Hayır, hayır! Öyle demek istemedim. Fakat sen de şunu kabul et ki insan böyle bir şey ile yaşamı boyunca bildikleriyle çelişkili bir bilgiyle karşılaştığında, bunu içine sindirebilmesi hiç kolay değil. Hem sen de bunların hatasız olduğunu iddia edebilir misin? Yanlışların olamaz mı?»

Nicolo, «Yanlış yapmamak, Tanrı'ya özgü.» diye yanıtladı. «Ben sadece gördüğümü elimden geldiğince çizdim. Hepsi bu. Fakat diyorum ki orada, İzlanda'nın ötesinde öyle kocaman bir yer, âdeta büyük bir kıta var. Onu gördüm. Tanrı da gördüğüme tanıktır. Üstelik bu daha henüz bir başlangıç.»

Henry «Peki, ona inandım. Bilmediğim için şimdilik doğru olduğunu kabul ettim. Belki gerçekten de dediğin gibidir.» dedi. «Fakat öteki yana, daha ileriye, batıya bakarsak, benim bildiğim orada yalnızca okyanus var. Bitmez tükenmez okyanus. Güneşin battığı yere kadar. Başka hiçbir şey olmamalı.»

«Dedim ya!... Ben de öyle sanırdım ama bana güveniyorsan şimdi sana olduğunu söylüyorum. Tüm bunları görüp yaşadıktan sonra şuna inandım; belki bu sana felsefe gibi gelebilir; şöyle: "Bir şeyin varlığı kanıtlandığında, var olduğu söylenebilir ama hiçbir şey için yok denemez. Çünkü belki vardır." Şu geçirdiğim son yıllarda gördüklerim öğretti bana bunu. Şayet olmadığında diretiyorsan, benim kazara gitmiş olduğum gibi sen de görmek üzere gidersin. Kendi gözlerinle görürsün. O zaman bana hak verirsen, bu haritaları da kullanırsın. Yanlışsa, atarsın.»

Henry hiçbir şey demedi. Nicolo'nun dediğine aklı yatıyor ama inanası gelmiyordu. İnanmak istiyor, inanamıyordu. *«Şu işe açık havada bakmayı denesek daha iyi olacak.»* diye düşündü. Kalktı. Nicolo'ya «Gel, yukarı çıkalım.» dedi.

«Nereye gidiyoruz?»

«Kuleye çıkacağız.»

Henry öne düştü; Nicolo onu izledi. Koridorun öte ucundaki kapıdan çıkıp, döne döne Henry'nin yaptırmış olduğu gözetleme kulesinin tepesine tırmandılar.

Geçen günkü fırtınadan eser kalmamıştı. Akşam üzeriydi ama güneş henüz batmamıştı. Hava pırıl pırıldı. Nicolo kuleye hayran kaldı. «Ne güzel, seren gibi, her yanı görüyor.» dedi.

Henry, «Önce en iyi bildiğimiz yerden başlayalım, sonra da sırayla bilmediğimize yani benim bilmediğime doğru gidelim.» diyerek, güneyi gösterdi. «Bak! Orası, Orkney adalarının ötesi, Caithness yani senin adını beğenmediğin yer oluyor. Bir diğer deyişle İskoçya. Tamam mı?»

Nicolo başını salladı.

Henry güneydoğuya işaret etti. «Bu yöne bakarsak, Kuzey Denizi'nin ötesinde Norveç var. Kıyıları oradan kuzeye doğru uzanıyor, tamam mı?»

«Benim bilmediğim yer. Fakat sen gitmiş olup öyle dediğine göre, bak ben sana inanırım, tamam.»

«Şimdi de kuzeye bakalım. Şu önümüzde, uzak olduğu için belli belirsiz görülen yer, Shetland Adaları. Oradan ötesi deniz. Hiçbir şey yok.»

«Emin olma... Gidip gördün mü?»

«Görmedim... Sen diyorsun ki orada Engronelanda dediğin bir yer var ve Norveç ile de birleşiyor.»

«Ben öyle bir şey demedim. Onu söyleyen sendin. Ben sadece "Belki... Olabilir." diyorum. Engronelanda çok büyük bir kıta. Kuzeye doğru uzanıyor.

«Tamamını görmedin mi?»

«Hayır! Benim gördüklerim o yanda.»

Kuzeybatıyı işaret etti.

«Önümüzde önce Frizlanda ve çevresindeki adalar. Biraz daha doğuya dönersek, bizi kurtardığın yer. Anladığım kadarıyla siz oraya Faro ya da ona benzer bir şey diyorsunuz; ben ise "Podalida" diyorum. Onun kuzeyinde İzlanda. O kadarını zaten biliyorsun. Ondan sonra yine deniz ama daha ileride de boydan boya Engronelanda.»

«Ben o kadarını kabullenebileceğimi söyledim. Fakat sen bu işi o kadarla da bırakmıyorsun.»

«Ben bırakacak olsam, sözünü etmesem bile değişen bir şey olmaz. Çünkü o kadarla bitmiyor.»

Nicolo ufka iyice yaklaşmış, kıpkızıl tabakalar arasında irileşerek koskocaman bir altın gibi görünen güneşi gösterdi. «İster inan ister inanma. O yanda da kara var. Engronelanda'nın hem batısında hem güneyinde.» dedi, «Güneybatıda Estotilanda; onun daha güneyinde ise Drageo.»

Henry'nin buna inanması zordu.

Nasıl inansın ki!... Kimse inanmazdı. Ancak Nicolo'yu kırmak istemedi. Şimdilik inanmış gibi görünmeyi yeğledi. «Oraya niçin Drageo dedin? Bu ne biçim isim? Ne demek?» diye sordu.

«Ne bileyim ben!... Orada büyük bir kaza geçirdik. Denize döküldük. O sırada kendimden geçmiş, *"Galiba bizi bir ejderha alaşağı etti."* diye düşünmüştüm. Bir benzetme yaptım. Hani "dragon" der gibi...»

«Nasıl oldu ki o iş?»

«Hangisi?»

«Geçirdiğiniz kaza.»

«Anlatırım. Sırası gelmedi. Belki de sana önce başımızdan geçenleri en başından başlayarak anlatıp, haritaları göstermeyi sonraya bıraksaydım çok daha inandırıcı olurdu.»

Henry bir an için *«İnanmadığımı anladı mı acaba?»* diye düşündü. Nicolo biraz yaşlanmıştı ama hâlâ cin gibiydi. Böyle bir şeye inanılmasının zor olduğunu da biliyordu. Dolayısıyla, inanmadığı için onu hoş görürdü herhalde. «Tamam. Aşağıya inelim de anlat.» dedi, «Doğrusu pek merak ediyorum.»

Tam inecekken, Nicolo Henry'nin kolunu çekerek durdurdu. «Sen şimdi kral mısın?» diye sordu.

Henry «Hayır. Öyle bir niyetim de yok. Önce de Orkney prensiydim, şimdi de öyleyim. Önceye oranla kek bir farkla. Şu yakında gördüğün adaların tümü benim sayılır.» dedi, «Aşağıya inelim hele, ben de sana bunun nasıl olduğunu anlatayım.»

* * *

İndiklerinde, Henry önce kendi yaşam öyküsünü özetledi. Venedik'ten döndüğünde, bir zamanlar kayınbabası olan Norveç kralının kendisine karşı nasıl bir tavır takındığını, onun ise kralı nasıl faka bastırdığını anlattı.

Nicolo, Henry'nin Orkney'i nasıl ele geçirdiğini öğrenince keyiflendi. Bir yandan kahkahalarla gülerken diğer yandan da omzuna «İyi etmişsin.!» diyerek sıkı bir şaplak attı. «Pazarlığı nereden öğrendin? Senden korkulur. İyi ki seninle alış veriş yapmıyoruz. Yoksa şapkamızı ters giydirirsin de farkına bile varmayız.»

Henry, «O kadar da değil.» diye yanıt verdi, «Hem aslında buna ticaret değil, diplomasi demek daha doğru olur.»

Nicolo, Henry'ye ne Orkney'i kaça almış olduğunu ne de gereken parayı nereden bulduğunu sordu.

Onu ilgilendirmezdi.

Şövalyenin Böylesi

Nicolo Zeno Henry'nin yaşam öyküsünü dinledikten sonra, o gün için kendisini çok bitkin hissettiğini belirterek özür diledi. Dinlenmeye geçti.

Tam bir gün boyunca sadece dinlendi. Eskisi gibi güçlü ve dayanıklı değildi. Çabuk yoruluyordu. *«Yaşlanmaya başladım.»* diye düşünüyordu ama henüz altmışına varmamıştı. *«Keşke bu işe yıllar önce, çok daha gençken girişmiş olsaydım.»* diyordu.

Ertesi gün yine bir araya geldiklerinde başından geçenleri anlatmaya başladı. Biraz İngilizce, yer yer Venedikli lehçesiyle İtalyanca, kısmen de işaretleşmeyle.

Önce, onu bu yolculuğa iten nedenleri belirtti.

«Artık Akdeniz'de, hele doğusunda hem ticaret hem deniz taşımacılığı pek zorlaştı. Eskiden tek rakibimiz Cenevizliler idi. Sicilyalılar gibileri de vardır ama pek önemli sayılmaz. Ancak, son zamanlarda işin içine bir de Müslümanlar girdi. Akdeniz'in doğusuna sokulmamızı karşı duruyorlardı. Aslında saldırmıyor ama yolumuzu kesip, geçişimize engel oluyorlardı. "Buraları bizim bölgemiz. Siz batıda iş tutun." demeye getiriyorlardı.

Doğudan getirilen malı Müslümanlardan satın alırsan sorun yok ama o zaman çok pahalı oluyor.

Ne yaparsın? İstersen "İlle de geçeceğim." diye diren. İşte o zaman palayı yersin. Şakaları yok.

Bir tek Akdeniz'in batısına kaldık. Belki iyi de oldu. Çünkü hiç olmazsa ikide bir daha çok doğuyu haraca kesen korsanların eline düşmekten kurtulduk.

Batı Akdeniz'de de Cenevizliler işin cılkını çıkardı. Ticarete kaba güç, şiddet karıştırdılar. Sürtüşmeye başladılar. Yetmezmiş gibi, üstümüze üstümüze geldiler. Birtakım politik gerekçeler ileri sürdüler ama hepsi bahane. Asıl amaçları denize çıkmamızı, ticaretimizi engellemek. Öyle yapsınlar ki zaten yarılanmış olan Akdeniz sırf onlara kalsın. Bilsen, Carlo ne kadar çok boğuşuyor onları bizim körfezden itip uzaklaştırabilmek için.»

Henry «Duymuştum.» dedi, «Fakat hepsini iyice tepelemiş. Sonra da amiral olmuş.»

«Sahi mi?... Ben oradan ayrılalı çok oldu. Demek sonunda başardı. Bak bunu duyduğuma pek sevindim. Antonio ile ben askerliği ağabeyimize bırakmıştık. Bizce aileden bir tek asker çıkması yeterdi. Antonio'yu anımsıyorsun değil mi?»

Henry, «Elbette!» diye yanıtladı. «Hiç unutabilir miyim? Fakat şimdi görsem belki tanımam. Tıpkı senin de ilk anda beni tanıyamadığın gibi.»

«Nasıl tanıyabilirdim ki? Kocaman adam olmuşsun. En son ne zaman görüşmüştük? Kim bilir kaç yıl önce. O zamanlar sen henüz delikanlı sayılırdın. Sakalın bile çıkmamıştı doğru dürüst. Antonio gibi. O da herhalde şimdi senin gibi koca bir adam olmuştur. Bildiğim kadarıyla akran sayılırsınız.»

«Fakat bak, ben seni tanıyıverdim.»

«Anlaşılan ben pek değişmemişim... Ancak saçım sakalım iyice ağardı.»

«Evet, en önemli değişiklik o. Fakat gözlerin aynı kalmış. Zaten gözlerinden tanıdım ben de seni.»

«Ben onu da yapamazdım, adını söylemeseydin... Hey gidi genç Ziçni hey... Koskoca kral olmuş.»

«Kral olmadığımı söylemiştim ya.»

«Olsun!... Sen benim indimde kralsın. Orkney kralı. Hem kulağa da hoş geliyor.»

«Peki, madem öyle diyorsun biz de kral oluruz senin için.»

Arada sırada bunun gibi söyleşi ve şakalaşmalarla lâf lâfı açtı. Görüşmeleri uzadı ve kapsamı da hayli genişledi. Hatta yer yer bambaşka konulara da değindiler.

Nicolo «Ailenden hiç söz etmedin.» diye âdeta yakındı. «Oysa ne kadar meraklıydın anlatmaya. Hep atalar mı anlatılır? Çocuklar, torunlar?... Bir kızın olduğundan söz etmiştin daha Venedik'te iken.»

Henry yutkundu. Sanki bir şey düşünür gibi öylece durdu.

Nicolo «Ne oldu? Yoksa yanlış bir şey mi söyledim? Seni üzdüm mü, bilmeden? Ailende bir sorun varsa, kusura bakma bilmediğim içindir.» deyince, Henry «Hiçbir sorun yok. Dünya tatlısı bir karım var. Ona ilk görüşte âşık olmuştum. Hâlâ deli divanesiyim.» diye yanıtladı. «Ancak biz ipin ucunu kaçırdık. Çocukların sayısı çok gibi oldu da onun için durakladım.»

«Kaç tane?»

«Şimdilik dokuz. Biri de yolda.»

«Şimdilik mi?... Vay!... Ordu kuruyorsun, desene.»

«Çoğu kız ama... İlk doğan Elizabeth'i kocaya verdik bile.»

«Olsun... Onlar da can. Senin kanın. Tanrı sağlıklı kılsın. Bak, ben sana bir şey söyleyeyim. Çok erkek yaramaz. Tanrı sana uzun ömür versin ama ne de olsa bu dünya ölümlüdür. Çok erkek çocuğun olursa, bir de malın mülkün varsa, aralarında nasıl pay edeceğini bilemezsin. Büyük İskender'in yaptığı gibi "Kim güçlü ise hepsi onun olsun." da diyemezsin. Gözün arkada kalır. Kaçı erkek çocukların?

«Şimdilik üç.»

«Yahu ne demek şimdilik? O kadar yeter. Bana karışmak düşmez elbette, bu ailenin kendi iç işidir ama bence artık dur. Dilerim yoldaki de kız olur.»

«Ya sen?... Senin kaç çocuğun var?»

«Ben evlenmedim.»

«Neden? Yoksa Tapınak Şövalyesi olduğun için mi?»

Nicolo şaşırdı. «Bunu da nereden çıkardın?» dedi. «Gerçi sizin buralarda, bir de Portekiz'de falan Tapınak Şövalyelerinin hâlâ varlığı sürüyor, onu biliyorum ama bizim çevrede hepsinin tozunu atmışlar. Üstelik bu ben doğmadan önceymiş.»

«Ben oradayken bile sana "şövalye" diyorlardı. Bir denizciden başka ne tür şövalye olur ki?»

«Ha, anladım! Sen kafanı ona taktın. Zaten senin de burada Tapınak Şövalyeleri ile bağlantın olduğu için böyle bir senaryo kurdun. O işin aslı bambaşka. Köşesinden bucağından Tapınak Şövalyelerine şöyle bir bağlanır. Zaten sözünü edecektim. Şimdi sırası gelmişken anlatıvereyim.»

Henry, «Dur biraz!» diye sözünü kesti, «Önce sen bana şunu söyle: Benim Tapınak Şövalyeleri ile bağlantım olduğunu nasıl bildin? Bunu nereden öğrendin?»

«Sen anlatmıştın ya Venedik'te iken. Hem doğrudan tarikata katılmayacağını ama bağlantının süreceğini, aile gereği bunun çok önemli ve zorunlu olduğunu da söylemiştin. Hatta ben de sana "Aman, sakın buralarda bundan söz etme. Yerin kulağı var. Başın derde girebilir." demiştim. Unuttun mu? Elbette aradan çok zaman geçti. Birçok şeyin değiştiği gibi belki o durum da değişmiştir; bilemem.»

«Nicolo, sende de ne bellek varmış ama, hayret!... Bak ben bunu hiç anımsamıyorum. Demek o tarihte öyle bir boşboğazlık etmişim. Gençlik işte. Kim bilir, çok içmiştim belki de.»

«Şimdi öyle bir bağlantı var mı, yok mu?»

«Niçin soruyorsun ki?... Gerçi senden saklayacak değilim. Evet!... Ben bir Sinclair olduğum için ve birtakım nedenlerden ötürü İskoçya'daki Tapınak Şövalyeleri ile sıkı ilişkilerim var. Fakat ben bundan ulu orta söz etmem. Çünkü bu konuyu gizli tutmakta yarar vardır.»

«Ben de unuttum gitti.» dedi Nicolo, «Sır saklamayı bilirim. Bizim aile büyüklerinden biri, büyük babamızın kardeşi... Ona ne denir, büyük amca mı?»

Henry «Evet!» diye onaylayınca sözüne devam etti. «İşte o bir Tapınak Şövalyesi imiş. 1310 yılında Floransa'da yakalanıp idam edilmiş. O çevre bize göre biraz daha tutucudur. Tapınak Şövalyelerinin hepsini sapkınlıkla suçlamışlar, biliyorsun.»

Henry «Doğru!... O sıradaki Fransa kralının dümeni.» dedi, «Hatta papalığı da Fransa'ya taşıtmış.»

«Bereket o iş düzeldi.» dedi Nicolo, «Ben ayrılmadan önce Papalık yine Roma'ya dönmüştü.»

«Bak bunu bilmiyordum. Sizin hesabınıza sevindim. Roma ne de olsa komşu sayılır. Neyse, sen devam et.»

«Bir gün, sanırım seninle Venedik'te tanışmamızdan iki yıl kadar falan önceydi; bunu da nasıl hesaplıyorum, sen bizim oradayken bana "şövalye" dediklerini bildiğin için... İşte elime o büyük amcadan kalma birtakım belgeler geçti. Bunların nasıl olup da benim elime geçebildiğine boş ver. Uzun hikaye... Bizim ailenin bitmez tükenmez sorunlarından biri. Anlatıp da boşuna canını sıkmaya değmez.

Belgelerin çoğu hiçbir işe yaramazdı ya da ne bileyim, bana öyle geldi. Elde tutmak bile tehlikeli olabilirdi. Neme gerek! Birisi görür, bir başkasına söyler. Sonra da başın derde girer. İşin aslını anlat anlatabilirsen. Çünkü biliyorum ki köklerinin kurutulmasının üzerinden çok yıl geçmiş olsa da engizisyon hâlâ peşlerini bırakmamış. Yaktım gitti ama sadece yazı değil, haritalar da vardı. Onları tuttum.

Kaptan arkadaşlardan kimisiyle inceledik. Durup dururken biri bunları nereden bulduğumu sorunca, boş bulunup ağzımdan Tapınak Şövalyelerinden kalma olduğunu kaçırıverdim. Keşke dilim tutulaydı. İçlerinden biri bana şakadan, "Yani sen şimdi Tapınak Şövalyesi mi oldun?" demez mi!

Salaklığa bak! Yahu öyle olsa bunları ortaya çıkarır mıyım?

Hepsinden çok rica ettim hatta o kadarla kalmayıp, yemin bile ettirdim, bu haritalardan kimseye söz etmesinler diye. Fakat o günden sonra bana "şövalye" demeye başlamazlar mı? Hem öyle az buz değil. Şövalye Zeno aşağı, Şövalye Zeno yukarı. Bu başkalarının da diline düşmez mi? Carlo'ya "aslan" dendiği gibi "şövalye" de benim takma adım olup çıktı.

Fakat baktım ki hoşuma gidiyor. Sakıncası da yok. Eğer bir takma adın olacaksa varsın şövalye olsun. Ses çıkarmadım.»

Nicolo bir an için durdu. Sonra, «Bak şimdi aklıma başka bir şey daha geldi.» diyerek sözüne devam edecek gibi oldu ama yine durdu. «Yok, ondan söz etmek doğru olmaz sanırım.»

«Neden söz etmek doğru olmaz? Bir kere başladın madem, her ne diyeceksen sonrasını da getir.»

«Tapınak Şövalyelerinden söz edilmesinden hoşlanmadığına göre, onlarla ilgili bir diğer konu hakkında daha fazla konuşup, canını sıkmak istemem.»

«Ben sana öyle bir şey mi dedim?... Zaten o konuyu açan da bendim. Sadece benim onlarla olan bağlantımı sıradan herkesin bilmemesi gerektiğini söyledim, o kadar. Fakat sen sıradan biri değilsin. Benim için çok önemlisin. Sen ki bana sırlarını açtın; benim de senden saklayacağım hiçbir şey olamaz.»

«Teşekkür ederim ama ben sana bir sır mı açtım?»

«Haritalar... Onlar sır sayılmaz mı?»

«Bir bakıma haklısın. Şimdi bunları götürüp de Venedik'te ayan beyan ortaya sersen, başına dert açarsın. Çünkü senin gibi orada da hiç kimse okyanusun ötesinde kara olduğunu kabul etmez. Ya deli yerine konursun ya da sapkınlıkla suçlanırsın. Çünkü bu dinimize aykırı düşer.»

«Dinimize mi aykırı düşer, yoksa din adamlarının bize zorla kabul ettirmeye çalıştığı şeylere mi?»

«İkisi arasında fark mı var?»

«Yapma Nicolo.» dedi Henry, «Ne demek istediğimi bal gibi anladın. Dalga geçiyorsun.»

«Elbette dalga geçiyorum.» dedi Nicolo, «Sen burada çok rahatsın. Bir de orada bize sor. Papazların dediği tek doğrudur. Onların dediğine aykırı düşen her şey yanlıştır. O kadarla kalsa iyi. Böyle şeyler söyleyenlerin hemen gidip günah çıkarması gerekir. Çünkü Tanrı'ya karşı gelmiş sayılırlar.»

«Bağnazlığın dik âlâsı sayılmaz mı bu?»

«Aynen öyle. O açıdan baktığımızda, ben sana bir sır vermiş oldum. Fakat onu sana armağan ettiğim için artık o senin sırrın sayılır, benim değil. Onu iyi koru.»

«Peki. Öyle diyelim, öyle olsun! Şimdi sen söyle bakalım, ne diyecektin?»

«Ne hakkında?»

«Tapınak Şövalyeleri hakkında bir şey daha diyecektin ya.»

«Ha, evet!... Derler ki, onların bir hazinesi varmış. Üstelik dünyaya bedelmiş.»

«Şu mesele!»

«Demek biliyorsun!»

«Bunu bilmeyecek ne var? Dünya âlem duydu. Her yerde herkesin dilinde hâlâ dolaşıp duruyor.»

«Üstelik bir de derler ki, o hazine İskoçya'da imiş. Pietro bilmem kim onu buraya getirmiş. Bunu da duydun mu?»

«Hiç duymaz mıyım? Fakat Pietro değil, Pierre.»

«Bizim oralarda Pietro diyorlar.»

«Adamın adını İtalyancalaştırmışlar da ondan her halde... Fakat bu dediğin bundan neredeyse yüz yıl önce.»

«Peki, sence doğru mu?... Böyle bir şey var mı?»

Henry buna yanıt vermedi. Sadece eliyle, «Geç!... O konuyu daha sonra konuşuruz.» gibi bir işaret yaptı.

Nicolo Henry'nin bu konuda konuşmak istemediğini anladı. Lâfı geçiştirmesinden başka anlamlar çıkardı. Şöyle düşündü:

«Tapınakçıların hazinesi hakkında anlatılanlarda doğruluk payı olsa gerek. Üstelik, İskoçya'ya kaçırılmış olduğu da doğru gibi. Dahası, bu konuyla Sinclair ailesinin de bir ilgisi olduğu anlaşılıyor. Henry bunu çok iyi biliyor. Hatta belki işin içinde. Belki de bu nedenle bağlantının bilinmesinden kaçınıyor.»

Bunlar Nicolo'yu pek ilgilendirmezdi. Üzerine gitmedi.

Henry «Tam başına gelenleri anlatıyordun. Konu dağıldı.» deyince, Nicolo «Neredeydim?» diye sordu.

«Senin sahte şövalyeliğinde.»

«Sahte mahte ama epey işe yarıyor. Senin hiç öyle bir iddian olmasa bile, başkaları sana "şövalye" diye hitap ettiği zaman beklemediğin ölçüde saygı görüyorsun.»

«Kaptanlık yetmiyor mu?»

«Bizim oralarda herkes kaptan zaten. Şövalye başka.»

«Şövalye Zeno... Bak bu da kulağa hoş geliyor.»

«Alay etme... Öyledir. Ben nerede kaldığımı sormuştum.»

«Bir yere çıkamadık ki!... Hâlâ Venedik'teyiz. Cenevizliler ile başınız dertteydi. Sonrasına gelelim.»

«Onlar Bizans ile iş birliği ederek Müslümanlarla didişmeye girişti. Biz öyle işlere bulaşmamayı yeğledik.

Fakat çatışma çıkarmadan Akdeniz'in doğusuna uzanamaz olduk. Her yük gemisine bir de savaş kalyonu eşlik edemez ya!... Hem öyle yapsan ne olur? Ötekiler de aynı şekilde karşılık verir. Sonuç değişmez. Savaşırsın.

Ben denizciliğe babamın yanında çömez olarak başladım. Birdenbire kaptanlığa çıkmadım. Zamanla, alın teriyle oldu bu. Önce çalışmak, sonra öğrenmek gerekir. Ben de öyle yaptım. Yıllar içinde denizi de öğrendim ticareti de. O kadarla kalmayıp, azcık uluslararası politikaya da bulaştım. Bir de ticaretin, daha doğrusu ekonominin bir ülkenin güçlü ve tutarlı olması için ne denli önemli olduğunu kavradım.

Ben ülkemi çok severim. Gerçi insanlar arasında falanca oralıymış, filanca şuralıymış diye ayırım gütmem ama Venedik ne de olsa farklı. Kendi kentimin benim gözümde ve günlümde ayrı bir yeri var. Onu öncelikli tutarım.»

«Doğrusu da o değil mi?»

«Onun için de şöyle dedim kendi kendime: "Nicolo, bu iş böyle gidemez. Bu sularda epeydir boşuna kürek sallıyorsunuz. Doğuya hemen hemen hiç uzanamaz oldunuz. Yakında Venedik halkının nafakası hepten kesilecek. Bir çare bulmalısınız.

Ne yapmalı?... Madem doğuya giremiyoruz, batıya bakmalı. Cenevizlilerin uzanamadığı kadar batıya."

Bu ne demekti? Boğazı geçip dışarıya, okyanusa çıkmak... Ya güneye ya kuzeye. Belki her iki yana birden. Kendimize yeni pazarlar bulmalıydık.»

«Siz de öyle yaptınız.»

«Hepimiz değil. Sadece ben... Önce diğer kaptanlara üç dört gemi birden çıkmayı önerdim. Daha güvenli olurdu; gerekirse birbirimize destek verirdik. Hiçbiri oralı olmadı. Hepsi korkak. Okyanusa çıkınca başlarına ne geleceği belli olmazmış! Oraları ucu bucağı belirsiz bir denizmiş! Ellerinde ne bir harita ne doğru dürüst bir bilgi varmış! Falan filan... Bir alay mazeret. Açıkça korktuklarını söyleseler canım yanmaz.»

«Peki senin dediğin koşullar göz önüne alınırsa, ülkenin geleceği için nasıl bir çözüm öneriyorlardı?»

«Umurlarında bile değildi. Hepsi sadece kendini düşünüyor. Bana sorarsan, o düşünceleri de kısır. İncil'in bilmem neresinde geçen bir lâfı ağızlarına pelesenk etmişler. İsa, "Babamız, -yani Tanrı demek istiyorlar- hepimizi doyurur." dememiş miymiş? Hadi canım!... İşimiz İncil'e kaldıysa tüm gemileri kıyıya çekip birleştirelim. Bir manastır haline getirelim. Nasıl olsa hepimize hiç olmazsa birer tas çorba veren çıkar.

Balık tutarak geçinirmişiz. Tanrım!... Yahu, lâf mı bu?... Sanki karın doyurmakla iş bitiyor. Bugün karnın doydu diyelim. Yarın ne olacak? Senin karnın doydu da bu halk ne yiyecek? Bu kent nasıl ayakta duracak? Kendini nasıl koruyacak? Bak işte Cenevizliler olanca güçleriyle seni ablukaya almaya çalışıyor. Onların sultası altına girmene ramak kaldı.

Adamların dünyası meğer ne kadar da küçükmüş. Meğer ne kadar bencilmiş hepsi de... O güne kadar bunu bilmezdim. İnan kaptan olmaktan utandım. Neredeyse "Alın bana taktığınız şu şövalye adını da, sizin olsun. Artık hiçbiriniz benim dostum sayılmazsınız." diyecektim. Kendimi tutup demedim. Madem öyleydi, denize bile çıkmasaydınız. Oltayla balık tutsaydınız. Denizciliğe, ticarete, hele kaptanlığa hiç özenmeseydiniz. Nasıl olsa baba sizi doyururdu.»

Nicolo sinirlenmişti.

Henry sakinleşmesini bekledi. Neden sonra, «Sen de sonunda yalnız çıktın. Öyle mi?» diye sordu.

«Evet!... Aslında Antonio da gelmek istemişti ama onu da o sırada ne düşündüysem ben kabul etmedim. Ne düşündüğümü, ne yapmak istediğimi Carlo'ya anlattım. Nasıl karşıladı dersin?»

«İtiraz etmiştir.»

«Sadece itiraz olsa!... Kıyameti kopardı desem yeridir. Öyle bilmediğim denizlere çıkıp başımı derde sokamazmışım, falan filan. Diğer kaptanlar her ne demişse aşağı yukarı aynısı. Aslan Carlo'ya yakışmayan bir tedirginlik… Fakat bunu yüzüne karşı söyleyip gönlünü kırmak istemedim. Ne de olsa ağabeyimdir. Ticaret kanallarımızı açmanın tek yolunu bu olduğunu anlatıp ikna etmeye çalıştım.

Aslında kabul etse de etmese de gitmeyi kafama koymuştum bir kere. Diretince, o da bana bir şartla razı olabileceğini söyledi. Neymiş?... Benim gemiye bir de kalyon eşlik edecekmiş. Yahu ben ticaret olanaklarını mı araştırmaya gidiyorum savaşa mı?

Al takke ver külah, pazarlık ettik. Sonunda biraz ben onu kandırdım, biraz da o benden ödün koparttı. Madem tutturmuşum ille de gideceğim diye, o da kabul edermiş ama bir şartla: Kendi teknemle değil, savaş gemisiyle çıkarsam... Cebelitarık'a kadar da bir diğeri eşlik edecekmiş. Dahası, gemide birkaç asker bulunacakmış. Onları da birlikte götürecekmişiz. Niçinmiş?... Olur ya, saldırıya uğrarmışız; belki top kullanmak gerekirmiş; biz beceremezmişiz. Asker kafası işte. Ben ona kaç kez bu topların çok ağır olduğunu söylemiştim ama dinleyen kim?»

«Eeee!... Sonunda savaş gemisi ile mi çıktın?»

«Öyle oldu... Meret bir de yol almaz. Ne kadar da hantal bir şey. Uzaktan bakıldığında, bilmeyene sanki daha dayanıklı, daha güçlü ve güvenli gibi görünür ama hiç kulak asma. Oysa biz kendi teknelerimizle bir yelken açtık mı, hele güzel de bir esinti yakaladık mı, kuş gibi uçarız. Manevramız da iyidir. Bunu ise döndür döndürebilirsen.»

«Demek bizim Faereo'da gördüğümüz gemi o... Fakat yapısı benim bildiğimden hayli değişikti.»

«Sandığın gibi değil... Acele etme. Anlatıyorum. Daha sonra o geminin niçin öyle olduğunu anlayacaksın.»

«Peki, sustum. Devam et.»

«Nisan başında çıktık. Boğazı geçer geçmez kuzeye döndük. Ben boğazdan daha önce de bir kez çıkmıştım. Carlo bunu bilmiyordu. Söylememiştim. Yoksa hiç yaşıma başıma bakmaz, babamızın çocukken yaptığı gibi beni dizine yatırıp İsa aşkına bir güzel pataklardı. O zaman Afrika kıyısı boyunca ilerlemiştik. Kanarya Adaları'na kadar neyse ne ama bence sonrasında bir şey yok. Hem o sularda da Portekizlilerden geçilmiyor. Gerçi bize herhangi bir kötülük etmediler ama "Sizin buralarda ne işiniz var?" der gibi bakıyorlardı.

Bu kez amacım kuzeyi denemekti. Fransa kıyılarını geç bir kalem; orası da Portekizlilerin âdeta işgali atında. Britanya'dan iş çıkarabileceğimizi düşündüm. Çat pat İngilizcem de var.»

«Ne çat patı? Bayağı iyisin. Ben İtalyancayı senin İngilizcen kadar kıvırabilmiş olsaydım keşke.»

«Eskiden Arapça da bilirdim. İşimizin gereği öğrenmiştik.»

«Doğru. Uluslararası ticaret yapınca zorunlu. En azından kandırılmamak için karşındakinin dilini biraz bilmelisin.»

«Britanya'nın doğu kıyılarının batıdan daha canlı olduğunu duymuştum ama o yana gitmek istemedim. Şu Hansa Birliği denilen zıkkımla başımız derde girebilir diye çekindim. Sen hiç onları tanır mısın?»

«Tanımaz olur muyum? Başımın belası.»

«Sana da bulaştılar mı yoksa?»

«Henüz değil ama eli kulağındadır. Danimarka'yı yıllardan beri kasıp kavuruyor, Norveç'i bile sıkıştırıyorlar. Hani az önce Müslümanların Doğu Akdeniz'i nasıl kestiklerinden söz ettin ya. Onun gibi ama bunlardan kötüsü olamaz. Eğer ortaklık edersen sorun yok ama kendi başına ticaret yapamazsın.»

«Çaresi yok mu?»

«İki çaresi var. Ya sen çalışıp didinirsin ama aslan payını onlara bırakmaya razı olursun ya da esaslı bir donanma kurar, gözdağı verirsin. Aksi takdirde olduğun yerde kalmak, hiç öteye beriye açılmamak, kendi yağın ile kavrulup gitmek zorundasın.»

Nicolo «Ben de bunu anlayamıyorum işte.» diye yakındı. Herkes kendi ticaretini yapsın. Böyle didişmeye ne gerek var?»

«İnsanoğlu doymak bilmiyor. Karnı doysa, gözü doymuyor. İlle ötekinin malını da elinden alacak. Hepsini o yiyecek. Fakat henüz Britanya'ya kadar uzanmadılar.»

«Bak bunu bilmiyordum. Neyse, İngiltere'nin batısından İskoçya'nın en kuzeyine kadar tüm limanları taradık. Pek bir iş yapamadık ama zaten amacımız hemen alış verişe girişmek değil pazar araştırması gibi bir şeydi. Bu kadar çok kuzeye çıkınca da aklıma "Oldu olacak, niçin İzlanda'ya gitmeyelim?" diye bir deneme yapmak takıldı.

Az önce değinmiş olduğum haritalar var ya, hani Tapınak Şövalyelerinden kalma. Çoğu, Akdeniz'e aitti ama biri farklıydı. Britanya'nın kuzeybatısında, hiç bilmediğim yerlerde birtakım kara parçaları gösteriyordu. Hem nerede biliyor musun, şimdi sıkı dur, İzlanda'nın ötesinde.»

Henry «Ne dedin?» diye atıldı. «Oradan ötede başka yerler olduğunu senden önce bilen de mi varmış?»

«Dedim ya, ben de önceleri oralarda hiçbir yer olmadığını sanıyordum. O haritayı her kim çizmişse, kafasından uydurmuş olduğunu düşünüyordum. Fakat baktım ki önce İskoçya, sonra Frizlanda, diğer adalar, sonra da İzlanda tam yerine oturuyor. Ayrıntılarda birtakım yanlışlar görülüyor. Belli ki birileri çok yıllar oralara kadar gitmiş. Ne zaman olduğunu sorma, bilemem. Çünkü haritanın üzerinde tarih yoktu. İşte o birileri, bulduğum haritayı kafadan falan atmamış; görüp ölçerek çıkarmış. Bunu da yapsa yapsa ancak Tapınak Şövalyelerinin denizcileri yapmış olabilir. Zaten harita da onlarındı. İşte o zaman, İzlanda'dan ötesinin de olabileceğine inandım. Kendi gözümle de görmek istedim. Bak, ne yazık ki o haritayı yitirdim. Sağlam kalabilmiş olsaydı, sen de benim çizdiğime ne kadar benzediğini görürdün.»

Henry kulaklarına inanamıyordu. Nicolo'nun anlattıkları, giderek daha ilginç bir boyut almaya başlamıştı.

«İşi bir yana bıraktım.» diye devam etti Nicolo, «Gittikçe daha ileri gidesin geliyor. Fakat çok soğuk. Yazın bile. Oraya vardığımızda artık güya yaz olmuştu.»

«Yiyecek içecek sorununu nasıl çözdünüz?»

«İzlanda'da biraz alış veriş ettik. Kürk gibi şeyler de aldık. Soğuk onlara dokunmuyor ama biz üşüyorduk.

Ben daha kuzeye gitmeyi kafama takmıştım. Tehlikeli bir yer. Koca koca buz kütleleri var suda yüzen. Bereket oralarda güneş hiçbir zaman batmıyor da önünü rahat görebiliyorsun. Sonunda Engronelanda'ya vardık.»

«O adı sen mi koydun?»

«Hayır. Tapınak Şövalyelerinin haritasında öyle yazıyordu.»

«Eeee! Orası nasıl bir yer.»

«Tüm kıyılar hemen hemen bembeyaz. Buzla kaplı. Dik kayaları saymazsan arada ender olarak bir toprak parçası ya da yeşillik görebiliyorsun. Belki içerileri daha ılımandır; bilemem.

Önemli bir sorun çıktı. Orada pusula işlemez oluyor. Önce bozulduğunu sandım ama sonra anladım ki bozuk değil. O kadar kuzeyde çalışmıyor. Dolayısıyla yönünü saptamak için tek çare güneşe bakmak. Yıldızlar da işe yaramıyor. Çünkü her nedense yerleri ve hareketleri bizim bildiğimiz gibi değil.»

Henry «Bu dediklerin Norveç'in kuzeyinde de öyleymiş.» dedi. «Yazın güneş batar gibi olur, az sonra doğarmış. Kışın ise tam tersi. Pusula da işlemezmiş. Bu da senin Engronelanda ile Norveç kıyılarının birleştiğini göstermez mi?»

Nicolo «Belki!» diye yanıtladı.

«Peki, orada ne yaptınız?»

«Hiç!... Bu kadar serüven yeter dedim. İyi bir keşif yaptık ama bizim asıl işimiz bu değil. Artık dönelim.

Çok zaman harcamıştık. Bu nedenle de geldiğimiz yoldan değil, önce açık denizden dosdoğru güneye yönelmek istedim. Sırası geldiğinde dümeni İber yarımadasına doğru kırarız diye düşündüm. Kestirme.

Tam dönüşe geçmek üzere buyruk verecektim ki, gemide neredeyse isyan gibi bir şey çıkmaz mı?... Neyse onu geçelim. Önemli bir şey değil.»

Henry «Yok, geçme. Anlat.» dedi, «Merak ettim. Bakalım gemide, hem de senin geminde isyan nasıl oluyormuş.»

Nicolo «Benim gemimde isyan olmaz.» dedi, «Tüm tayfam sanki öz çocuklarım gibidir. Onlar da beni öz babaları gibi sever ve saygı gösterir. Yaşı ileri olanlar bile bunu böyle bilir. Gemi bir ailedir. Kaptan da bu ailenin reisi. Bu gelenek sadece benim gemimde değil, Venediklilerin tüm gemilerinde de geçerlidir. Bu yüzden her denizci kaptanını tanır; hep onunla kalır. Ancak iyice yetişir, öğrenir, pişer ve kaptan olma sırası gelir; işte o zaman ayrılır.»

«Bunları biliyorum.»

«İyi ya!... O halde şimdi gel ben sana sorayım: Gelenek böyle iken, gemide nasıl isyan çıkar?»

«Bilmem.»

«Peki, soruyu şöyle sorayım: İsyanı kim çıkarabilir?»

«Gelenekleri bilmeyen ya da buna uyum göstermeyenler.»

«Doğru. Benim gemimde öyle biri var mı?»

Henry bir an düşündü. Sonra «Askerler var.» dedi.

«Tam üstüne bastın. Zaten olay da şu: Dedim ya tam dönüşe geçmek üzereyiz. Güvertede bir tartışmadır gidiyor. Az sonra ne olduğunu öğrendim. Meğer askerler kazan kaldırmak üzereymiş. "Bu kaptan bizi nereye götürüyor? Bize yolculuğun bu kadar uzun süreceği, hem böyle yerlere geleceğimiz söylenmemişti." gibi sızlanmalar.

Ben buna benzer çok olay gördüm geçmişimde. Ne zaman gemiye denizci olmayan birilerini alırsan, hele bir de hava bozar ya da birtakım aksilikler çıkarsa, hep böyle yakınmalar başlar. Vız gelir, tırıs geçer. Buna karşın, duruma hemen el koymak gerekir. Gecikirsen, başka keyifsiz olaylar doğabilir.

Askerlerin arasında çavuş rütbesinde biri vardı. Onu çağırıp yanıma getirmelerini söyledim. Çavuş gelip de köprüye çıkmak isteyince, orada durmasını, her ne diyecekse oradan, aşağıdan söylemesini istedim. Kılıcı belindeydi. Zaten askerlerin tümü hep tam tekmil dolanıp duruyordu gemide. Ses çıkarmamıştım. Sanırsın ki her an birisi saldıracak; onlar da sivilleri yani bizi korumak için dövüşe girişecek.

"Efendim..." diye başladı söze.

Lâfını ağzına tıkayıverdim. "Bana bak! Burada efendi yok. Kaptan diyeceksin. Hâlâ öğrenemedim mi?"

Böyle yapacaksın ki, yerini anlasın.

Dertlerinin ne olduğunu biliyordum bilmesine de bilmezden gelip bir kez daha anlattırdım.

Uzun uzun anlattı. Ben de hiç kesmeden sabırla dinledim. Bu arada diğer askerler de gelip arkasına sıralanmış, tayfadan çoğu da ne olacağını merak edip toplanmıştı. Aslında işlerinin başına dönmelerini söylemek gerekirdi ama dokunmadım.

Çavuş susunca, "Tamam mı? Bitti mi? Başka ne diyeceksin? Her ne diyeceksen hepsini şimdi söyle." dedim.

"Hepsi bu kadar efendim." diye yanıt verdi.

Sertçe, "Ne dedin?" diye bir kez daha çıkıştım.

Hemen anladı. "Hepsi bu kadar kaptan." diye düzeltti.

Birdenbire yumuşak bir tavır takınıverdim. Gülümseyerek "Bütün sorun bu muydu evladım?" dedim. Oysa adamın yaşı bana yakındı. "Kolay. Hemen çaresine bakarız. En yakın limana girer sizi orada bırakırız. İstediğiniz yere gidersiniz. Oldu mu? Hatta isterseniz, şimdi, hemen indirelim sizi."

O zaman yüzünü görmeliydin. Kıpkırmızı oldu. Arkasına dönüp diğer askerlere şöyle bir baktı. Ne diyeceğini bilemedi. "Öyle demek istemedik kaptan..." diye lâfı eveleyip bir kez daha başlamak üzereydi ama yine ağzına tıkadım. "O zaman ne demek istediniz. Bir gemide kaptana kafa tutmaya kalkışmanın cezasını biliyor musunuz? Belki onu değil ama komutana karşı gelmenin cezasını bilirsiniz. Bu yaptığınızı ilk ve son kez olmak üzere unutalım. Cehaletinize veriyorum. Bir kez daha olursa, hepiniz birden denize atarım. Yıkılın karşımdan." diye bağırdım.

Süklüm püklüm yerlerine döndüler ama ben bir yandan da şunu düşündüm. *"Bunların hepsi tam donanımlı. Bizde ise olsa olsa birkaç hançer var. Dövüşmeye girişsek, gerçi biz daha kalabalığız ama askerlerle başa çıkamayız. Fakat o çavuş da biliyor ki dövüşmekle hiçbirşey elde edemez. Sonra bu tekneyi yürütemez."* Çaresiz, boyun eğdi.»

Henry, «Ben de sen anlatırken bir ara korkmuştum, başınız askerlerle derde girdi diye.» dedi, «Haklısın. Adamlar denizci olmadığı için denizin ortasında yapabilecekleri hiçbir şey yoktu. Neyse, geçmiş olsun.»

«Önce kıyı kıyı Engronelanda'nın güneyindeki buruna kadar ilerledik. Sonra oradan tam güneye doğru rota tuttuk.»

Nicolo sustu. Bir an durdu. «Biliyor musun, aslında buraya kadarında bana göre bir şey yok. Başımıza ne geldiyse ondan sonra geldi.» dedi, «Fakat sonrasına geçmeden önce sana bir şey söyleyeceğim. Gücenmek yok değil mi?»

«Niçin güceneyim ki?»

«Biliyor musun, sen hiç de iyi bir ev sahibi sayılmazsın. İnsana sadece su içiriyorsun. Biz Venedik'te seni böyle mi ağırlamıştık? Dilim damağım kurudu yahu! Hani şu çok güzel dediğin şarabın? Bakalım dediğin kadar mıymış?»

Henry bin bir özür diledi. Hizmetçiyi çağırdı. Hangi şarabı istediğini tarif etti. Yemek servisi yapılmasını söyledi.

Nicolo'ya «Bugün s birkaç kuzu çevirtmiştim. Hem sadece biz değil, konuk tayfalarımız da yesin diye. Burada bizim etlerimiz de pek lezzetlidir.» dedi, «Tadına doyamayacaksın.»

Henry böyle deyince, Nicolo ona hiç de iyi bir ev sahibi olmadığını söylediği için utandı. Özür diledi. Henry ise «Özür dilemeye ne gerek var?» dedi, «Şaka etmiştin.»

* * *

Henry Nicolo'nun başından geçmiş olanların sonrasını da merak ediyordu ama Nicolo kendini kaptırıp öyle heyecanlı bir tarzda anlatıyordu ki tıkanıp kalmasın diye arada sırada biraz da soluk almasını istiyordu. Yemek ile şarap gelmeden, masanın üzerine yayılmış haritaları topladı. Katlayıp eskisi gibi dikkatle sarıp sarmaladı. Nicolo'ya uzattı. Nicolo eliyle iterek «Onlar artık senin.» deyince, Henry «Yok, hayır. Benim olan bunlar değil.» diye karşılık verdi, «Sen sonra bunları birleştirip bir bütün haline getirirsin. Benim için de bir kopyasını çıkarırsın. Ancak onu kabul edebilirim.»

«Tamam.» dedi Nicolo, «Sen istersin de yapmaz mıyım?»

Hizmetçi bir testi şarap ile yiyeceklerini getirdi. Karşılıklı oturdular. Henry kupaları doldurdu, «Sağlığına!» diye kaldırdı. Nicolo «Asıl senin sağlığına Ziçni, asıl sen sağ ol. Çok yaşa.» diyerek dikti. Dilini şapırdatarak, «Özlemişim.» dedi, «Biliyor musun, eskiden bunsuz yapamayacağımı sanırdım ama yıllarca ağzımı bile değdirmedim. Zaten yoktu ki. İnsan zora gelince her şeye alışıyor.» Bir an durdu. Sonra, «Hay tanrım! Ben bunu daha önce de söylemiştim.» dedi, «Bak, insan yaşlanınca bir de önce söylediklerini yineliyor.»

«O dediğin son yıllara daha gelmedik değil mi?»

«Başladık. Geleceğiz. Demiştim ya, her ne olduysa dönüşe geçtikten sonra oldu diye.»

Henry kuzunun iyice kızarmış yanındaki butu koparıp nazik bir tavırla Nicolo'ya ikram etti. «Bakalım, beğenecek misin?... Venedik'te hiç böylesi bulunur mu acaba?»

Nicolo «Bulunsa da bulunmasa da ne fark eder? Ben neler yemişim bir bilsen. » dedi. Yarısı dökülmüş dişlerinden kalanıyla buttan kocaman bir parça kopardıktan sonra çiğnemeye çalışırken ağzı dolu dolu «Sahiden dediğin kadar varmış. Çok güzel. Artık etinden mi, ateşinden mi, her ikisinden birden mi, yoksa seninle birlikte oluşumuzdan mı bilmem ama enfes.» diye ekledi.

Yemek boyunca başka şeylerden söz ettiler.

Nicolo şarabı biraz fazla kaçırdı. Uykusu geldi.

Henry «Tamam.» dedi, «Sen şimdi yat. Dinlen. Hatta bir güzel uyku çek. Sonra devam ederiz.»

* * *

Nicolo deliksiz bir uyku çekti. Ertesi sabah, gözüne giren güneşle uyandı.

Kalktı.

Acaba Henry neredeydi!... Şöyle bir dolaştı, bulamadı.

Şatodakilerden birine sordu. Adam ne sorduğunu anlamadı. Kime sormaya kalkıştıysa anlaşamadı.

Sonunda gene konuşarak anlaşamadığı ama ona göre akıllı birini buldu. Adam arkasından gelmesini işaret etti. Onu şato komutanına götürdü.

Komutan da sadece İskoç dilini biliyordu ama Nicolo'nun ne sorduğunu anladı. El kol hareketleriyle Henry'nin şimdilik gittiğini, fakat sonra döneceğini anlattı. Nicolo ona «Bir yere gitmiş olduğunu ve döneceğini anladım ama nereye gitti?» diye sormaya çalıştı.

Bunu galiba çok iyi sormuştu ki komutan "Rosslyn." dedi.

«Roz ne?»

Komutan onu kolundan tutup şatonun güney yanına götürdü. Elini bir bayrak gibi ileriye doğru salladı.

Nicolo bunu anlamakta güçlük çekmedi. Henry Orkney'den güneye, belli ki hayli uzağa, İskoçya'ya gitmişti.

İskoçya'da Nicolo'nun adını bildiği neresi var? Edinburgh.

«Edinburgh?»

«Evet evet, tamam. İşte oraya çok yakın bir yer. Rosslyn.» dedi komutan. Ne bilsin Nicolo'nun Rosslyn'i bilmediğini.

Nicolo komutanın ne dediğini anlamamıştı ama Henry'nin Edinburgh'a gittiğini çıkarmıştı. Buna anlam veremedi.

«Neden böyle durup dururken çekip gitti ki?... Ona gitmesin diyen yok. Ne isterse yapar elbette. Fakat insan haber verir. "Ben yarın yokum. Gideceğim. Sonra görüşürüz." falan der. Anibir işi çıktı herhalde. Peki, ne zaman döner acaba?»

Komutana Henry'nin ne zaman döneceğini sormaya çalıştı. Komutan gözlerini iyice açıp iki elini de yana doğru bükerek, «Bilmem.» anlamına gelen bir işaret yaptı.

Bunun karşılığında Nicolo, elini parmakları açık olarak bir sağa bir sola çevirdi, "Aşağı yukarı?" anlamında…

Komutanın bundan sonra işaretlerle anlattıklarına bakılacak olursa demek istediği şöyle: *«Önce bir adadan diğerine geçecek. Ata binip, öteki ucuna gidecek. Sonra yine tekneye. Sonra bir kez daha. Sonra yine ata binecek. Gidecek de gidecek. Bugün böyle geçecek. Akşamolacak. Yatıp uyuyacağız. Sonra bir gün daha bekleyeceğiz. Bir gece daha geçecek. Üçüncü gün döner.»*

Bu kadarla da kalmayıp, ona şöyle demek istedi. *«Canını sıkma. Rahat ol. Bak, ne güzel hava. Çevrede dolaş biraz. Ye, iç. İstersen bir de at verelim sana. İstersen teknelerden birini alıp denize çık. Keyfine bak.»*

Başka yapılabilecek ne vardı ki zaten?

Sonrası: Tapınakçıların Hazinesi 4 – Okyanusun Ötesi